

Externe Veiligheidsbeleid

Kampen IJsselsterk Veilig

Gemeente Kampen
Eenheid Ruimtelijke ontwikkeling
Raadsvergadering 29 mei 2013
Definitief

Externe Veiligheidsbeleid

Kampen IJsselsterk Veilig

Gemeente Kampen
Burgemeester Berghuisplein 1
8261 DD Kampen

Eenheid	Ruimtelijke Ontwikkeling
Documenttitel	Externe Veiligheidsbeleid Kampen IJsselsterk veilig
Opstel datum	15 maart 2013
Raadsvergadering	29 mei 2013
Versie	Definitief

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING		1
1	INLEIDING	9
	1.1	Aanleiding 9
	1.2	Doelstelling 10
	1.3	Aanpak 11
	1.4	Leeswijzer 12
2	GEMEENTE EN EXTERNE VEILIGHEID	13
	2.1	Waarop is het externe veiligheidsbeleid gericht? 13
	2.2	Begrippen in het externe veiligheidsbeleid 13
	2.3	Landelijke normen voor risico 14
	2.4	Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid 15
3	RISICOPROFIEL GEMEENTE KAMPEN	17
	3.1	Risicobronnen 17
	3.2	Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief 19
	3.3	Indeling in typen gebieden 20
	3.4	Taakuitvoering en werkprocessen 21
4	VISIE EN AMBITIE GEMEENTE KAMPEN	23
	4.1	Visie op externe veiligheid 23
	4.2	Uitgangspunten externe veiligheidsbeleid 23
	4.3	Externe veiligheidsambities gemeente Kampen 24
	4.4	Effectbenadering 32
	4.5	Risicocommunicatie 32
5	UITVOERING	34
	5.1	Van ambities naar acties 34
	5.2	Externe veiligheid taken 35
	5.2.1	Incidentele en structurele taken 35
	5.2.2	Risico-inventarisatie en risicosignalering 36
	5.2.3	Oplossing knelpunten / scheppen randvoorwaarden 36
	5.2.4	Inbedding van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten 37
	BRONNENLIJST	39
	BIJLAGEN	
	1.	Gehanteerde begrippen en afkortingen
	2.	Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving
	3.	Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid
	4.	Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief
	5.	Werkprogramma externe veiligheid, inclusief toelichting
	6.	Drempelwaardenlijst IPO-VNG
	7.	Overzicht huidige stationaire risicobronnen (december 2006)

SAMENVATTING

Op 29 maart 2007 heeft de gemeente raad het externe veiligheidsbeleid "Kampen IJsselsterk veilig" vastgesteld. Dit met als doel om de burgers van de gemeente een veilige leefomgeving te bieden. Doordat wetgeving onderhevig is aan wijzigingen en nieuwe inzichten ontstaan in de jaren kan het wenselijk zijn om het veiligheidsbeleid te actualiseren. Het onderliggende document is een actualisatie van o.a. nieuwe wetgeving en een verduidelijking van de ambitie. Het doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Kampen aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan.

Wat is externe veiligheid?

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's op de omgeving die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen. Deze risico's doen zich voor rondom zowel risicovolle inrichtingen, transportassen of buisleidingen waarover respectievelijk waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving en beleidsnota's. Invulling geven aan wettelijke verplichtingen en beleid vormt een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid. Dit betekent dat ondermeer nadere invulling wordt gegeven aan de omgang met groepsrisico¹ en plaatsgebonden risico² (Arends, 2007).

Waarom externe veiligheidsbeleid?

Een aantal rampen met gevaarlijke stoffen in binnen- en buitenland hebben tot gevolg gehad dat externe veiligheid een belangrijk thema is geworden. Vanuit de gedachte dat rampen moeten en kunnen worden voorkomen zijn beleid en wet- en regelgeving rondom externe veiligheid sterk veranderd. Allerhande door de Rijksoverheid opgestelde nota's, circulaire's, wetten en besluiten maken duidelijk dat vooral gemeenten voor een belangrijke opgave staan. De nieuwe door de Rijksoverheid gestelde risiconormen geven de gemeenten de mogelijkheid om binnen kaders, voor de bescherming van groepen burgers (groepsrisico) en individuele burgers (plaatsgebonden risico) een eigen beleid te voeren. Dit heeft gevolgen voor allerlei gemeentelijke taken gerelateerd aan ruimtelijke ordening, vergunningverlening, toezicht, etc (Arends, 2007).

Er zijn vele redenen om de gemeentelijke beleidsruimte bij de omgang met externe veiligheid te benaderen vanuit één gemeentelijke visie. De belangrijkste staan hieronder weergegeven:

- Zorg dragen voor één duidelijke aanpak vanuit alle gemeentelijke taken.
- Tijdige afstemming met alle betrokkenen.
- Afstemming met de (ruimtelijke en economische ontwikkelingen) welke de gemeente nastreeft.
- Efficiency: een externe veiligheidsbeleid zorgt er voor dat al veel belangrijke informatie bekend is en besluiten sneller kunnen worden genomen (Arends, 2007).

¹ Het **groepsrisico** (GR) is de cumulatieve kans dat een (werkelijk aanwezige) groep van 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven als een grafiek met het aantal personen op de horizontale as en de cumulatieve kans op overlijden op de verticale as.

² Bij het **plaatsgebonden risico** (PR) gaat het om de kans per jaar dat een (denkbeeldig) persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd in de nabijheid van een risicovolle inrichting of transportas bevindt. Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven als een contour rondom de risicovolle inrichting of de transportas.

Risicosituatie gemeente Kampen

Risicobronnen bestaan uit risicovolle inrichtingen en transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uit een inventarisatie blijkt dat zich in Kampen relatief weinig risicobronnen bevinden (zie bijlage 7). De gemeente Kampen kent voor wat betreft risicobronnen³ enkele BEVI-inrichtingen en een aantal bedrijven die vallen onder de Drempelwaardenlijst. Er zijn 6 BEVI-inrichtingen, waaronder drie LPG-tankstations, en 7 inrichtingen die vallen onder de drempelwaardelijst (voor de uitleg van begrippen zie bijlage 1). Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt plaats over weg, spoor, water en buisleiding. De gemeente heeft in 2001 een routing voor het wegvervoer van gevaarlijke stoffen vastgesteld. Ook ontheffingsroutes zijn bepaald.

Op basis van de uitgevoerde inventarisatie is geconstateerd dat binnen de gemeente Kampen geen grote knelpunten aanwezig zijn voor wat betreft de bescherming van individuele burgers (plaatsgebonden risico). Wel is één situatie aanwezig met een verhoogd risico voor groepen (groepsrisico). Doordat het LPG tankstation de verkoop heeft gestaakt, zal dit een positief effect hebben op het groepsrisico. Daarnaast vormt de ligging van de bestaande transportassen en buisleidingen wel een aandachtspunt voor ruimtelijke ontwikkelingen (Arends, 2007).

Consequenties externe veiligheidsbeleid voor bestaande situaties

Bij bestaande situaties⁴ is het niet altijd mogelijk om de uitgangspunten en ambities toe te passen. Voor bestaande situaties geldt dat deze worden geaccepteerd indien ze voldoen aan de wettelijke grens- en richtwaarden. Indien niet aan wettelijke grenswaarden wordt voldaan dient naar een (snelle) oplossing van de situatie gezocht te worden. Bron- en effectmaatregelen lopen daarbij vooruit op saneringsinstrumenten. Bij een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico in bestaande situaties dienen de hulpdiensten bijzondere aandacht te besteden aan de voorbereiding op een eventuele calamiteit (eventueel wordt de regionale brandweer om advies gevraagd) (Arends, 2007).

Wijze van uitvoering externe veiligheidstaken

De externe veiligheidstaken ter voorkoming of beheersing van risico's gerelateerd aan het omgaan met gevaarlijke stoffen worden bepaald door wat wettelijk is voorgeschreven en hetgeen de gemeente aanvullend daarop in haar externe veiligheidsbeleid op zich heeft genomen. Kennis op het gebied van externe veiligheid (EV) is binnen de gemeente vooral aanwezig bij het team Beleid en Advisering, die ook de meeste EV-taken op dit moment uitvoert (Arends, 2007). De interne afstemming en samenwerking tussen de teams Beleidsontwikkeling en Advisering, team vergunningen, toezicht en handhaving, en de brandweer is goed. Uit de analyse van huidige EV-taakuitvoering komt een aantal structurele taken naar voren die inmiddels in het reguliere werkprogramma zijn opgenomen.

³ Onder **risicobronnen** worden in dit document verstaan: transportleidingen voor gas, olie en chemicaliën (buisleidingen), transporten met routeplichtige gevaarlijke stoffen en inrichtingstypen weergegeven in bijlage 5 (IPO-VNG-drempelwaardentabel).

⁴ Voor het onderscheid tussen bestaande en nieuwe situaties wordt uitgegaan van de definities uit het BEVI. Hierbij geldt in grote lijnen dat sprake is van een nieuwe situatie indien een Wet milieubeheervergunning dient te worden aangevraagd waarin het risicoaspect een rol speelt, of wanneer een (bestemmingsplan)procedure in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening gevoerd wordt.

Beleidskeuzes gemeente Kampen

De gemeente Kampen streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Daartoe conformeert de gemeente Kampen zich aan haar wettelijke verplichtingen. Daar waar de gemeente als bevoegd gezag een beoordelingsvrijheid heeft maakt zij in dit beleidsdocument keuzes op het gebied van externe veiligheid. Die keuzes hebben de vorm van algemene uitgangspunten en gebiedsgerichte ambities. Onderstaand staan de zes beleidskeuzes weergegeven (Arends, 2007).

1. Scope

Het is belangrijk duidelijk vast te stellen welke risicobronnen onder het beleid zullen vallen.

Door de gemeente Kampen is er voor gekozen om het externe veiligheidsbeleid van toepassing te laten zijn op zowel BEVI-inrichtingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en inrichtingen die vallen onder de drempelwaardenlijst gehanteerd in het kader van het RRG (Arends, 2007).

2. Gebiedsindeling

Niet in alle gebieden zijn risico's even acceptabel. Het te accepteren risiconiveau is afhankelijk van ontwikkelingswensen en verschilt per gebied. Hierdoor is het externe veiligheidsbeleid mede afhankelijk van het bestaande risiconiveau en de ontwikkelingswensen die de gemeente heeft voor een gebied. Om het externe veiligheidsbeleid af te stemmen is uitgegaan van de op de ontwikkelingswensen van de gemeente Kampen. Deze zijn hieronder kort samengevat:

De gemeente Kampen wil een duidelijke toename van de bedrijvigheid bereiken, maar zet zeker niet alleen in op de zwaardere industrie. De gemeente wil juist ook meer hoogwaardige bedrijvigheid en dienstverlening aantrekken en ontwikkelen. Voor risicovolle industriële bedrijven dient ruimte geboden te worden, echter zonder dat zij de komst van hoogwaardige bedrijven belemmeren. Een groot ruimtebeslag door risicocontouren die de vestiging van kantoren en dergelijke onmogelijk maakt, is in veel gebieden binnen Kampen daarom niet gewenst.

Op basis van de ontwikkelingswensen is er door de gemeente Kampen voor gekozen om een viertal gebieden te onderscheiden, namelijk:

- Woongebieden, waar een hoog veiligheidsniveau is gewenst en geen uitbreiding van bestaande- of introductie van nieuwe risicobronnen is toegestaan;
- Bedrijventerreinen, waar beperkt plaats is voor risicovolle bedrijven;
- Industrierterreinen, waar zwaardere industrieën en risicobedrijven (onder voorwaarden) zijn toegestaan;
- Overig gebied, waar risicobronnen (onder voorwaarden) worden toegestaan.

3. Plaatsgebonden risico⁵

De wet- en regelgeving voor wat betreft het plaatsgebonden risico verplicht een gemeente om invulling te geven aan een tweetal aspecten, namelijk:

- Het wel/niet toestaan van beperkt kwetsbare objecten binnen de PR-contour.
- Het al dan niet introduceren van risicobronnen binnen een bepaald gebied.

Voor wat betreft de bovengenoemde aspecten kiest de gemeente Kampen in nieuwe situaties voor de volgende uitgangspunten per gebiedstype (Arends, 2007):

Woongebieden:

- Geen nieuwe risicobronnen introduceren in woongebieden;
- Geen (beperkt) kwetsbare objecten toestaan binnen PR-contour (10-6).

Bedrijventerreinen, industrieterreinen, overig gebied

- Binnen een bestaande PR contour (10-6) zijn nieuwe beperkt kwetsbare objecten eventueel gemotiveerd toegestaan waarbij onder meer aandacht is voor de mogelijkheden van de aanpak van de risicobron, geschikte alternatieve locaties alsmede beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten.
- De PR contour (10-6) dient binnen inrichtingsgrens te blijven. Uitzondering op deze regel betreft situaties waarin de PR contour:
 - door het stimuleren van bronmaatregelen gereduceerd is, en daarna uitsluitend een gebied inneemt buiten de inrichtingsgrens waarbinnen nu en in de toekomst geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd zijn of zullen worden.

Bovenstaande keuze van de gemeente Kampen heeft pas betekenis bij toekomstige situaties. Het is dus niet zo dat huidige situaties aangepakt dienen te worden op basis van deze keuzes. Wel heeft deze keuze als gevolg dat bestaande risicobronnen zich niet meer onbeperkt kunnen uitbreiden in de omgeving van woonwijken en andere te beschermen locaties.

4. Groepsrisico⁶

De wet verplicht de gemeente Kampen om bij besluiten over nieuwe situaties het groepsrisico (GR) te verantwoorden. Hiertoe dient een aantal vragen te worden beantwoord en daarbij dient de oriënterende waarde van het GR te worden betrokken.

Het al- dan niet accepteren van een verhoogd risico voor een groep mensen is een afweging die de wetgever bij de gemeente heeft neergelegd. Het is hierbij van belang dat vanuit alle gemeentelijke taakvelden consequent eenzelfde afweging wordt gemaakt. Om deze verantwoordingsplicht te vereenvoudigen en een consequente aanpak te garanderen worden in het beleid alvast de volgende twee vragen beantwoord:

1. Hoe wordt omgegaan met een stijging van het groepsrisico?
2. Hoe wordt omgegaan met een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico?

⁵ Bij het **plaatsgebonden risico** (PR) gaat het om de kans per jaar dat een (denkbeeldig) persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd in de nabijheid van een risicovolle inrichting of transportas bevindt. Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven als een contour rondom de risicovolle inrichting of de transportas.

⁶ Het **groepsrisico** (GR) is de cumulatieve kans dat een (werkelijk aanwezige) groep van 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven als een grafiek met het aantal personen op de horizontale as en de kans op overlijden op de verticale as.

Afhankelijk van het gebied is een toename van het groepsrisico meer of minder toelaatbaar. Beperking van risico's wordt bereikt door een stijging van het groepsrisico niet toe te laten of de stijging te begrenzen tot de oriënterende waarde (voordeel). Dit leidt dan wel tot een beperking van ontwikkelingsmogelijkheden (nadeel) (Arends, 2007).

Voor wat betreft het groepsrisico kiest de gemeente Kampen in nieuwe situaties voor de volgende uitgangspunten per gebiedstype:

Woongebieden:

- toename van het groepsrisico door risicobronnen wordt niet toegestaan;
- Een toename van het aantal personen in het invloedsgebied is wel toegestaan, mits:
 - de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als grenswaarde wordt beschouwd. Een overschrijding kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt daarbij alleen geaccepteerd als mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen centrale ventilatie regeling, blinde gevels, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.).
 - invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI (wettelijk voorgeschreven).
- toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

Bedrijventerreinen en overig gebied:

- Het invloedsgebied van een risicobron mag niet over woongebieden vallen.
- toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI (wettelijk voorgeschreven).
 - de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als grenswaarde wordt beschouwd. Een overschrijding kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt daarbij alleen geaccepteerd als mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.).
- toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

Industriegebieden:

- Invloedsgebied van een risicobron mag niet over een woongebied vallen.
- toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI;
 - de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als richtwaarde wordt beschouwd waarvan met een goede verantwoording afgeweken kan worden.
- toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas)

Bovenstaande keuze van de gemeente Kampen heeft pas betekenis bij toekomstige situaties. Het is dus niet zo dat huidige situaties aangepakt dienen te worden op basis van deze keuzes. Wel heeft deze keuze als gevolg dat bestaande risicobronnen zich niet meer onbeperkt kunnen uitbreiden in de omgeving van woonwijken en andere te beschermen locaties.

5. Effectbenadering

Risicobronnen die voldoen aan de eisen voor het plaatsgebonden risico en verantwoording van het groepsrisico kunnen bij een calamiteit wel schadelijke en letale (dodelijke) effecten voor de mens veroorzaken. Ook in een dergelijke situatie wil de gemeente Kampen nagaan wat de mogelijke effecten zijn en of beperking, beheersing en bestrijding mogelijk is.

De gemeente Kampen kiest er voor om bij het vaststellen van bestemmingplannen, het verlenen van vrijstellingen en vergunningen en bij het houden van toezicht specifiek aandacht te geven aan:

- De exacte locatie van (mogelijk toekomstige) risicobronnen in relatie tot de ruimtelijke ordening in de omgeving (bestaande en geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten).
- De mogelijkheden voor inzet van hulpdiensten (gemeentelijke brandweer, geneeskundige dienst en politie) in termen van bereikbaarheid, bestrijdbaarheid en capaciteit.
- De mogelijkheden voor het treffen van aanvullende maatregelen en het verhogen van de zelfredzaamheid (bijvoorbeeld door goede alarmering en vluchtwegen).
- Eventuele mogelijke aanvullende maatregelen welke op basis van de voortgang van de stand der techniek met betrekking tot de risicobron kunnen worden opgelegd in de vergunning of als aanvullende voorschriften.

6. Risico-communicatie

Het is een wettelijke plicht om burgers actief te informeren over de externe veiligheidsrisico's. De gemeente Kampen heeft er voor gekozen om dit op de volgende wijze in te vullen:

Voor wat betreft de communicatie aan de burgers zal de gemeente Kampen naast bekendmaking van het externe veiligheidsbeleid door dit ter inzage te leggen voor inspraak, in algemene zin communiceren over de risico's in de gemeente en doorverwijzen naar de provinciale risicokaart. In voorkomende gevallen zal ook specifieke risicocommunicatie met burgers omtrent risicobronnen plaatsvinden. Daarnaast wordt een landelijke folder over risico's verspreid en zal jaarlijks via de gemeentegids worden gecommuniceerd. Verder is op 1 oktober 2010 de Wet veiligheidsregio's inwerking getreden. Met deze wet worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing samengebracht in één organisatie. De veiligheidsregio's zullen de risicocommunicatie voor een groot deel op zich nemen in samenwerking met de gemeente.

Realisatie van uitgangspunten en ambities

Binnen de diverse taakgebieden van de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke overheden dienen continue afwegingen te worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en de kosten. Hierbij gaat het ondermeer om taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer, milieu en rampenbestrijding. De gemeente Kampen zal het gewenste veiligheidsniveau realiseren door het (laten) uitvoeren van:

- Incidentele taken
Onder incidentele taken worden die taken verstaan die erop zijn gericht om nieuw beleid te implementeren en/of om achterstanden bij de implementatie van bestaand beleid in te halen.
- Structurele taken
Structurele taken zijn taken die permanent deel uitmaken van het gemeentelijke takenpakket en waarvan de uitvoering frequent aan de orde is. Deze taken worden hetzij specifiek verricht of zijn onderdeel van andere gemeentelijke activiteiten.

Deze incidentele en structurele taken spelen zich af rond de volgende drie thema's:

1. Signaleren en inventariseren van risico's – de gemeente heeft en houdt een beeld van externe veiligheidsrisico's.
2. Oplossen van knelpunten / scheppen van randvoorwaarden – het beeld van externe veiligheidsrisico's kan aanleiding geven tot het wegnemen van knelpunten en het scheppen van randvoorwaarden om knelpunten te voorkomen.
3. Vasthouden van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten – gerealiseerde randvoorwaarden (o.a. organisatorisch, technisch, financieel, juridisch) staan garant voor structureel werken met uitgangspunten en ambities van het externe veiligheidsbeleid.

Het overzicht van taken die incidenteel dan wel structureel door de gemeente Kampen moeten worden uitgevoerd wordt weergegeven in het werkprogramma. Dit programma is tot stand gekomen na confrontatie van de huidige taakuitvoering met het takenpakket zoals dat door wetgeving en gekozen uitgangspunten en ambities wordt vereist. Uit deze analyse kan gesteld worden dat de huidige EV-taakuitvoering inmiddels is opgenomen in het reguliere werkprogramma.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Een aantal rampen met gevaarlijke stoffen in binnen- en buitenland hebben nog eens aangetoond dat een maatschappij zonder risico's niet bestaat. Maar zulke incidenten onderstrepen ook dat we die risico's tot op zekere hoogte kunnen en moeten beheersen. Vanuit die ontwikkelingen is 'externe veiligheid' (EV) een belangrijk landelijk thema geworden (Arends, 2007).

Beleid en wet- en regelgeving rondom externe veiligheid hebben de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt (Arends, 2007). Op 29 maart 2007 heeft de gemeenteraad het externe veiligheidsbeleid "Kampen IJsselsterk veilig" vastgesteld. Dit met als doel om de burgers van de gemeente een veilige leefomgeving te bieden. Doordat wetgeving onderhevig is aan wijzigingen en nieuwe inzichten ontstaan in de jaren, is het wenselijk om het veiligheidsbeleid eens per 4 jaar te evalueren en waarnodig te actualiseren.

Toepassing van landelijk EV-beleid en wet- en regelgeving vraagt om kennis, capaciteit, vaardigheden en niet in de laatste plaats om integraal werken: weinig andere onderwerpen brengen met name de disciplines milieu en ruimte zo dicht bij elkaar als het onderwerp externe veiligheid. Uitvoering van EV-taken vraagt om professionele inbreng van de afdelingen: ruimtelijke ordening, milieu, brandweer, verkeer & vervoer, communicatie, economische zaken en grondgebied, openbare orde & veiligheid (Arends, 2007).

Absolute veiligheid kan nimmer worden gegarandeerd. Alleen door risico's tijdig te identificeren, bronmaatregelen te treffen en vervolgens voldoende afstand tussen risicobronnen en burgers te creëren, kan de veiligheid worden verhoogd. Om in staat te zijn risico's tijdig te identificeren, dient geïnvesteerd te worden in kennisvergarig en -uitwisseling binnen de gemeentelijke organisatie. Om voldoende afstand te creëren tussen risicobronnen en burgers, dienen duidelijke keuzes te worden gemaakt omtrent de locaties van ondermeer woningen, scholen, winkels, kantoren en recreatie in relatie tot risicovolle vormen van bedrijvigheid en transport (Arends, 2007).

Waarom externe veiligheidsbeleid?

De nieuwe door de Rijksoverheid gestelde risiconormen geven de gemeenten de mogelijkheid om binnen kaders, voor de bescherming van groepen burgers (groepsrisico) en individuele burgers (plaatsgebonden risico) een eigen beleid te voeren. Dit heeft gevolgen voor allerhande gemeentelijke taken gerelateerd aan ruimtelijke ordening, vergunningverlening, toezicht, etc.

Wat is externe veiligheid?

Bepaalde maatschappelijke activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om de productie, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen (bijv. vuurwerk, LPG en munitie) en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving, doordat veiligheidsafstanden tussen risicovolle activiteiten en bijvoorbeeld woningen nodig zijn. Aan de andere kant is het rijksbeleid er op gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd.

Er zijn vele redenen om de gemeentelijke beleidsruimte bij de omgang met externe veiligheid te benaderen vanuit één gemeentelijke visie. De belangrijkste staan hieronder weergegeven:

- Zorg dragen voor één duidelijke aanpak vanuit alle gemeentelijke taken.
- Tijdige afstemming met alle betrokkenen.
- Afstemming met de (ruimtelijke en economische ontwikkelingen) welke de gemeente nastreeft.
- Efficiency: een externe veiligheidsbeleid zorgt er voor dat al veel belangrijke informatie bekend is en besluiten sneller kunnen worden genomen (Arends, 2007).

Niet onvermeld mag blijven dat er een voorzetting plaatsvindt van het Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel (MEVO II)2011-2014. MEVO II voorziet in het stimuleren van efficiënte en effectieve uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Kenmerkend is de nadruk op structurele verankering van uitvoering en samenwerking en het aantoonbaar maken van resultaten met betrekking tot externe veiligheid. Na 2014 wordt gekeken of het MEVO project wordt voortgezet of dat de externe veiligheidsgelden rechtstreeks in het gemeentefonds worden ingebracht. Hierdoor kunnen de structurele EV taken blijvend worden uitgevoerd.

1.2 Doelstelling

Doel van het externe veiligheidsbeleid is om een toetsbaar kader aan te bieden dat duidelijk maakt welke externe veiligheidsrisico's er in de gemeente Kampen zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan. Het toetsbare kader voorkomt afwegingen en besluiten op ad hoc basis en brengt consistentie door heldere uitgangspunten en reële ambities. De gemeente neemt bij besluiten in het kader van vergunningverlening en ruimtelijke ordening het in dit document weergegeven externe veiligheidsbeleid in acht. De uitgangspunten uit deze visie worden verder toegepast bij alle gemeentelijke activiteiten en ontwikkelingen waarbinnen externe veiligheid een rol speelt (o.a. vergunningverlening en handhaving, routing, ruimtelijk beleid, rampenbestrijding en risicocommunicatie) (Arends, 2007).

De gemeente streeft naar een beheersbare externe veiligheidssituatie, waarbij:

1. De externe veiligheidsrisico's binnen de gemeente goed in beeld zijn gebracht en ambtenaren en bestuurders zich bewust zijn van de aanwezige risico's.
2. Een zorgvuldige afweging plaatsvindt tussen nut en noodzaak van nieuwe ontwikkelingen en hun gevolgen voor externe veiligheid.
3. Door middel van beleidsuitvoering en handhaving wordt gezorgd voor de beheersbaarheid van bestaande en toekomstige externe veiligheidsrisico's.
4. Communicatie met de burger plaatsvindt over de aanwezige risico's en de te volgen gedragsrichtlijn in geval van een calamiteit (Arends, 2007).

1.3 Aanpak

De actualisatie zal bestaan uit het huidige externe veiligheidsbeleid evalueren en voorzien van de nu geldende actuele wetgeving. Verder is in de loop van de jaren ervaring op gedaan met het huidige EV beleid en hierbij zijn nieuwe inzichten ontstaan over o.a. het verduidelijken van de ambitie.

Voor de wijze van totstandkoming van het EV-beleidsplan is gekozen voor:

- Vroege en tussentijdse bestuurlijke betrokkenheid: te vormen beleid kan alleen rekenen op bestuurlijke acceptatie als de betreffende bestuurders de te volgen koers (blijven) onderschrijven.
- Een multidisciplinaire gemeentelijke aanpak: zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau is vanuit verschillende disciplines een wezenlijke bijdrage aan het beleidspan geleverd.
- Breed draagvlak: door te werken met een werkgroep die niet alleen multidisciplinair is maar waarin ook de mensen zitten 'die het moeten doen' mag het EV-beleid rekenen op voldoende draagvlak (Arends, 2007).

De stappen om dit beleidstuk tot stand te brengen laten zich in het kort als volgt omschrijven:

1. Inventarisatie
2. Interviews taakuitoefening
3. Beleidsvorming
4. Opstellen werkprogramma
5. Ter inzage legging en inspraak
6. Vaststelling door de Raad
7. Bekendmaking beleid
8. Uitvoering

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een algemene introductie op het begrip externe veiligheid en biedt inzicht in zowel de wettelijke als de wenselijke onderdelen van externe veiligheidsbeleid. In hoofdstuk 3 wordt specifiek ingegaan op de aard en omvang van de externe veiligheidsproblematiek binnen de gemeentegrenzen van Kampen. Hoofdstuk 4 bevat de gemeentelijke ambities op het gebied van externe veiligheid. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de wijze waarop de in hoofdstuk 4 beschreven ambities kunnen worden gerealiseerd (Arends, 2007).

2 GEMEENTE EN EXTERNE VEILIGHEID

2.1 Waarop is het externe veiligheidsbeleid gericht?

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen. Deze risico's doen zich zowel voor rondom risicovolle inrichtingen als rondom transportassen en buisleidingen waarover c.q. waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd (Arends, 2007).

Door te investeren in veiligheidsmaatregelen, het aantal risicobronnen te beperken en de inrichting van de omgeving van risicobronnen aan te passen, wordt de veiligheid zo optimaal mogelijk gemaakt. Het volledig wegnemen van alle veiligheidsrisico's is echter niet betaalbaar, niet praktisch uitvoerbaar en botst met het optimaal benutten van de beschikbare ruimte (Arends, 2007).

Binnen de diverse taakgebieden van de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke overheden dienen continue afwegingen te worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en kosten. Hierbij gaat het ondermeer om taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer, milieu en rampenbestrijding. De onderlinge samenhang van de gemaakte afwegingen van verschillende taakvelden is hierbij van cruciaal belang. Hiertoe is een overkoepelend en samenhangend kader noodzakelijk, waarin het externe veiligheidsbeleid voorziet (Arends, 2007).

2.2 Begrippen in het externe veiligheidsbeleid

De mate van risico is afhankelijk van twee aspecten, namelijk de kans op en het mogelijke effect van een ongeval. Onder de kans verstaan we de mogelijkheid dat zich een situatie voordoet waarbij in bijvoorbeeld een opslag van gevaarlijke stoffen een grote brand ontstaat. Aan de hand van ervaringscijfers en modellen is het mogelijk om een dergelijke kans te berekenen. Onder de effecten verstaan we binnen de externe veiligheidswetgeving uitsluitend het aantal *dodelijke* slachtoffers van een ongeval, bijvoorbeeld het aantal personen dat bij een grote brand in een opslag van gevaarlijke stoffen wordt blootgesteld aan dodelijke concentraties van gevaarlijke dampen. Dat daarnaast ook een groot aantal gewonden kunnen vallen wordt in de risiconorm niet meegenomen. Uiteraard is dit aantal gewonden voor de hulpdiensten (bijvoorbeeld brandweer, ambulancediensten, etc.) wél erg relevant. In Nederland worden twee maten gehanteerd voor het risico, namelijk het plaatsgebonden risico en het groepsrisico (Arends, 2007).

Plaatsgebonden risico (PR)

Bij het plaatsgebonden risico (PR) gaat het om de kans per jaar dat een (denkbeeldig) persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd in de nabijheid van een risicovolle inrichting of transportas bevindt. Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven als een contour rondom de risicovolle inrichting of de transportas.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is de cumulatieve kans dat een (werkelijk aanwezige) groep van 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven als een grafiek met het aantal personen op de horizontale as en de cumulatieve kans op overlijden op de verticale as.

2.3 Landelijke normen voor risico

Vanuit het besef dat er altijd veiligheidsrisico's zullen bestaan, maar dat er wel een norm gesteld moet worden voor de grootte van de risico's, heeft de Rijksoverheid grens-, richt- en oriënterende waarden gesteld. De normen voor de toegestane risico's als gevolg van ongevallen met gevaarlijke stoffen zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving⁷ (Arends, 2007).

Plaatsgebonden risico (PR)

De normering voor het plaatsgebonden risico is afhankelijk van de aard van het te beschermen object. Hierbij wordt in wet- en regelgeving onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. De norm voor kwetsbare objecten (zoals woningen, ziekenhuizen e.d.) is een grenswaarde (hieraan moet worden voldaan). De norm voor beperkt kwetsbare objecten (zoals kleinere kantoorgebouwen of bedrijfsgebouwen) is een richtwaarde (hieraan moet zoveel mogelijk worden voldaan en afwijking van deze waarde dient goed gemotiveerd te worden) (Arends, 2007).

Grenswaarde en richtwaarde

De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten is 10^{-6} per jaar.
De richtwaarde voor het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare objecten is 10^{-6} per jaar.

Dus: de kans dat een (denkbeeldig) persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend) dodelijk verongelukt door een bedrijfs- of transportongeval, mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar (dat is 10^{-6} per jaar).

Groepsrisico (GR)

Voor het groepsrisico is geen harde norm bepaald maar een oriënterende waarde vastgelegd. Dit houdt in dat hier gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een verandering van het groepsrisico is, ook al bevindt het risico zich boven of onder de oriënterende waarde, gebonden aan een verantwoordingsplicht. De oriënterende waarde voor het groepsrisico voor inrichtingen (bedrijven) is hieronder weergegeven (Arends, 2007).

Oriënterende waarde

De kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-5} per jaar
De kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-7} per jaar
De kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-9} per jaar

Dus: Hoe groter de potentiële omvang van de ramp hoe strenger de oriënterende waarde. Immers, een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met tien dodelijke slachtoffers. Dit is naar normering vertaald door aan de kans op een ramp met 100 doden een grens te stellen - de oriënterende waarde - die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met tien doden. Dus voor 10 dodelijke slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de tienduizend jaar (10^{-5}), voor 100 dodelijke slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de tien miljoen jaar (10^{-7}) en voor 1000 dodelijke slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de miljard jaar (10^{-9}).

⁷ Zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Circulaire Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (dit is de voorloper van een mogelijk nieuw te ontwikkelen wettelijk besluit transport gevaarlijke stoffen) normen voor het plaatsgebonden en groepsrisico geeft.

Kanttekeningen bij de normen voor risico's

De normen voor risico's sluiten lang niet altijd aan bij de wijze waarop burgers risico's beleven. Zo is de kans op een dodelijk verkeersongeluk voor de gemiddelde burger veel groter dan de kans om slachtoffer te worden van ramp met gevaarlijke stoffen. Toch achten veel burgers de risico's van het verkeer acceptabeler. Bovendien zijn veel risico's niet of nauwelijks te berekenen omdat er onvoldoende ervaringsgegevens beschikbaar zijn (Arends, 2007).

Beoordeling effecten

Zoals hierboven aangegeven wordt in de risiconormering alleen gekeken naar het directe aantal dodelijke slachtoffers. Ook als wordt voldaan aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en aan de oriënterende waarde van het groepsrisico kan een calamiteit nog altijd zeer veel gewonden en zieken tot gevolg hebben. Daarom is het van belang om naast aandacht voor de risico's ook de mogelijke effecten te beschouwen, zodat ook de mogelijkheden voor beperking, beheersing en bestrijding van deze effecten aan bod komen (Arends, 2007).

Effectbenadering

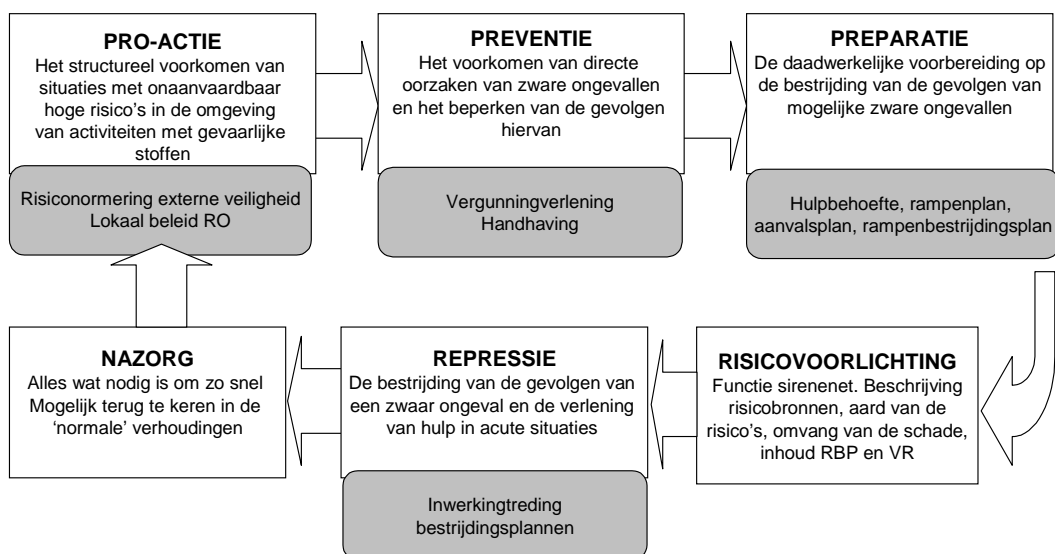
Effectbenadering heeft ten doel om de als gevolg van een calamiteit te verwachten effecten in kaart te brengen en zodanig maatregelen te treffen dat deze effecten beheersbaar en bestrijdbaar zijn door de hulpdiensten.
--

2.4 Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid

Bij het vaststellen van het eigen gemeentelijk externe veiligheidsbeleid zijn een aantal wetten en regels van belang, deze zijn in bijlage 2 gepresenteerd. Invulling geven aan deze wettelijke verplichtingen vormt een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid. Om de gemeentelijke externe veiligheidstaken inzichtelijk te maken is in bijlage 3 weergegeven welke gemeentelijke incidentele en structurele taken te onderkennen zijn en of deze al dan niet wettelijk verplicht zijn (Arends, 2007).

Waar wettelijke verplichtingen ophouden ontstaat een gebied waarbinnen de gemeente voor wenselijke ontwikkelingen kan kiezen. Te denken valt hierbij aan keuzes rond de oriënterende waarde van het groepsrisico en rond richtwaarden voor het plaatsgebonden risico bij beperkt kwetsbare objecten. Bij deze keuzes is de gemeente gehouden tot degelijke motiveringen en communicatie aan haar burgers (Arends, 2007).

Ook dient er door de gemeente Kampen rekening mee te worden gehouden dat de gemeentelijke externe veiligheidstaken onderdeel zijn van de zogenaamde veiligheidsketen. In Figuur 1 is in de veiligheidsketen weergegeven hoe de rampenbestrijding en de voorbereiding daarop is georganiseerd en wat de relatie is met de gemeentelijke externe veiligheidstaken (Arends, 2007).

Figuur 1: Veiligheidsketen

3 RISICOPROFIEL GEMEENTE KAMPEN

Zonder vertrekpunt is de route naar een gewenste bestemming niet uit te stippelen. Vanuit die logica is het voor het formuleren van passende gebiedsgerichte EV-uitgangspunten en –ambities dan ook een voorwaarde om inzicht te hebben in:

1. Huidige risicobronnen – welke risicovolle inrichtingen, transportassen en buisleidingen bevinden zich op het grondgebied van de gemeente en met welke risicocontouren, invloedsgebieden dan wel effectafstanden wordt daarbij gerekend? Wat is de relatie tot (beperkt) kwetsbare objecten?
2. Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief – wat is de huidige ligging van diverse gebieden in de gemeente (wonen, werken, recreëren, etc.) en wat zijn de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen voor deze gebieden? Zijn er EV knelpunten dan wel aandachtspunten vanuit deze ontwikkelingen in bijvoorbeeld grensgebieden tussen wonen en werken of in ongewenste bestemmingen in afzonderlijke gebieden?
3. Gebiedstypering – op basis van de beschrijving en ligging van de risicobronnen, bedrijventerreinen, woongebieden, etc. is vanuit het perspectief van externe veiligheid een indeling te maken in gebieden waarvoor het wenselijk is om een verschillend veiligheidsniveau na te streven.
4. EV taakuitvoering en werkprocessen – hoe is het gesteld met het huidige kennisniveau, de uitvoering en borging van EV-taken, de samenwerking door en tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen, alsmede de externe afstemming met buurgemeenten, provincie en regionale brandweer?

Onderstaand wordt ingegaan op de genoemde aspecten van de gemeente Kampen als basis voor het formuleren van uitgangspunten en ambities in het volgende hoofdstuk (Arends, 2007).

3.1 Risicobronnen

Risicobronnen bestaan uit risicovolle inrichtingen en transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Onderstaand worden deze risicobronnen voor de gemeente Kampen beschreven. Vanuit de omliggende gemeenten zijn er geen risicobronnen waarvan de externe veiligheidsrisico's vallen over het grondgebied van de gemeente Kampen (Arends, 2007). Op de internetsite www.risicokaart.nl zijn alle actuele risicobronnen te vinden die binnen de gemeente Kampen zijn gelegen. Een gedetailleerd overzicht van de risicobronnen zoals deze aanwezig zijn ten tijde van het opstellen van het externe veiligheidsbeleid is opgenomen in bijlage 7.

BEVI en drempelwaardenlijst

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen heeft betrekking op een aantal nader omschreven inrichtingen namelijk op BRZO bedrijven⁸, LPG-tankstations, bedrijven met een ammoniak koelinstallatie (meer dan 1500 kg ammoniak), bedrijven met een opslag

⁸ BRZO bedrijven zijn bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen.

Het BRZO stelt eisen aan het veiligheidsbeleid van bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Dergelijke bedrijven dienen onder meer over een veiligheidsbeleid en een veiligheidsbeheerssysteem te beschikken

voor gevaarlijke stoffen van meer dan 10 ton (zogenaamde PGS 15 bedrijven) en spoorwegemplacements die zijn aangewezen voor het rangeren van gevaarlijke stoffen. Door middel van een ministeriële aanwijzing kunnen in de toekomst ook andere categorieën van bedrijven onder de werkingssfeer van het BEVI gebracht worden. Deze categorieën bedrijven zullen waarschijnlijk afkomstig zijn van de zogenaamde drempelwaardenlijst⁹.

De drempelwaardenlijst bevat categorieën van bedrijven die over het algemeen een kleiner externe veiligheidsrisico met zich mee brengen dan de bedrijven die onder het huidige BEVI vallen (Arends, 2007).

Beslispunt scope

De gemeente heeft de beleidsvrijheid om te kiezen welke bedrijven worden geïnventariseerd, c.q. BEVI bedrijven en eventueel de bedrijven op basis van de drempelwaardelijst. Om een volledig beeld te verkrijgen van risicobronnen kiest de gemeente Kampen ervoor om zowel de bedrijven die nu onder het BEVI vallen als de drempelwaardenlijst bedrijven te inventariseren. In bijlage 7 zijn de huidige stationaire risicobronnen in detail beschreven (momentopname januari 2013), onderstaand wordt een één en ander kort samengevat.

Stationaire bronnen: bedrijven (inrichtingen volgens de Wet milieubeheer)

BEVI-inrichtingen

De gemeente Kampen kent voor wat betreft BEVI risicobronnen: drie LPG tankstations in werking en één LPG tankstation buiten gebruik waarvan de vergunning nog van ingetrokken moeten worden, twee bedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan en een ammoniakkoelinstallatie. Er doen zich geen saneringssituaties voor van LPG-tankstations op basis van een overschrijding van de normen voor het plaatsgebonden risico (geen kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-5} of 10^{-6} contour). Wel is in een aantal gevallen een verhoogd groepsrisico aanwezig waarbij ook overschrijdingen van de oriënterende waarde voorkomen dit geldt met name voor de inrichtingen die nu buiten werking zijn gesteld maar waarvan de vergunning nog niet zijn ingetrokken (zie bijlage 7 voor een gedetailleerde beschrijving).

Drempelwaardenlijst en overige inrichtingen

Bij de risicobronnen die vermeld zijn op de Drempelwaardenlijst en overige bedrijven die mogelijk risicovol zijn, gaat het bij de gemeente Kampen om enkele propaantanks, opslag van gevaarlijke stoffen en een houtopslag. Deze inrichtingen leveren zoals het zich nu laat aanzien geen knelpunten op voor wat betreft het plaatsgebonden en groepsrisico. Eveneens is een vuurwerkopslag van meer dan 10 ton aanwezig. Ook zijn enkele vuurwerkverkooppunten aanwezig die voor wat betreft de opgeslagen hoeveelheid beneden de drempelwaarde blijven (minder dan 10 ton vuurwerk in opslag) en daardoor slechts een zeer beperkt externe veiligheidsrisico vertegenwoordigen.

⁹ De drempelwaardenlijst (Leidraad Risico Inventarisatie, december 2010) - zie bijlage 6 - is een lijst met categorieën van bedrijven die in principe een externe veiligheidsrisico zouden kunnen veroorzaken. Voor elke categorie is een drempel opgenomen, bijvoorbeeld een minimale aanwezigheid van een hoeveelheid van een bepaalde gevaarlijke stof, die bepaalt of een bedrijf wel of niet risicovol is. De drempelwaardenlijst wordt gebruikt om te bepalen of een bedrijf opgenomen dient te worden in een landelijk register, het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS).

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt plaats over weg, spoor en water.

Op basis van het Basisnet water, weg en spoor welke in december 2008 en juli 2010 zijn aangeboden aan de tweedekamer blijkt dat voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water in de gemeente Kampen op dit moment geen aandachts- of knelpunten bestaan met betrekking tot plaatsgebonden risico en groepsrisico. Hierbij is voor het spoorvervoer rekening gehouden met de inwerkingtreding van de Betuwelijn en de aanwezigheid van de Hanzelijn in december 2012. Voor de ontwikkeling van de stationslocatie zijn diverse veiligheidsonderzoeken uitgevoerd, waaruit blijkt dat er geen knelpunten aanwezig zijn voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico als grenswaarde geldt. De ligging van de transportassen vormt wel een aandachtspunt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Waarschijnlijk zal in 2014 het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) van kracht worden. Wanneer dit besluit van kracht wordt zal bij ruimtelijke ontwikkelingen hieraan getoetst moeten worden.

De gemeente heeft in 2001 een routing voor het wegvervoer van gevaarlijke stoffen vastgesteld. Ook ontheffingsroutes zijn bepaald (zie kaart in bijlage 4).

Buisleidingen

Binnen de gemeente bevindt zich een aantal hoge druk aardgasleidingen. Deze leidingen lopen voornamelijk door het buitengebied. Er doen zich op dit moment geen plaatsgebonden of groepsrisicoknelpunten voor. De ligging van de buisleidingen vormt wel een aandachtspunt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient getoetst te worden of wordt voldaan aan het Besluit externe veiligheid buisleiding (Bevb).

3.2 Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief

Het is van belang dat het externe veiligheidsbeleid aansluit bij de visie die de gemeente heeft ten aanzien van de aard en de gewenste ontwikkeling van de gemeente. Voor de gemeente Kampen gelden de volgende uitgangspunten uit de bedrijventerreinvisie 2010

- Bedrijfssectoren met de meeste werkgelegenheid zijn industrie, zorg en welzijn, bouwnijverheid en handel. Maar ook Recreatie en Toerisme hebben voor Kampen een belangrijke economische betekenis; vooral de IJssel en de historische binnenstad zijn trekpleisters.
- Kampen heeft een aantal grote bedrijfslocaties. Enkele daarvan hebben een bovenregionale / landsdelige status:
 - het bedrijvenpark Rijksweg 50, dat direct aan de N50 ligt,
 - het watergebonden bedrijventerrein 'Zuiderzeehaven' en
 - het glastuinbouw gebied 'De Koekoek'.

Het bedrijventerrein 'Haatlanden' wordt gerevitaliseerd, met ondersteuning van de provincie Overijssel en het ministerie van Economische Zaken. Binnenkort verschijnt een visie op "Spoorlanden" in IJsselmuiden. Een deel van dit industriegebied krijgt een woon, werk en verblijfsbestemming, het andere deel wordt gerevitaliseerd. Ten behoeve van de ingrepen wordt een bedrijventerrein aangelegd.

Lyempf ten slotte herbergt betrekkelijk zware bedrijvigheid en is gelegen in de directe nabijheid van woonbebouwing.

- Eind 2010 is een Bedrijventerreinvisie opgesteld waarin beleid en strategie voor locaties voor bedrijven is vastgelegd en onderbouwd. In mei 2011 is de Havenvisie afgerond waarin beleid voor watergebonden en watergerelateerde bedrijvigheid is vastgelegd.

Het doel van beide visies is de lokale economie, onder andere door het aantrekken van meer dienstverlenende en hoogwaardiger werkgelegenheid, in evenwicht te brengen en zo tot een groeiversnelling te komen. Kampen wordt samen met Zwolle een logistiek knooppunt, vooralsnog nationaal, maar op termijn ook internationaal. Door verhoging van de innovativiteit van de bestaande bedrijven en het aantrekken van nieuwe hoogwaardige bedrijven, neemt de toegevoegde waarde, en dus de 'verdien capaciteit', van het Kamper bedrijfsleven toe. Ook zal de economie veelzijdiger zijn en daarmee minder kwetsbaar. Het is van belang om een gevarieerd aanbod aan banen in Kampen beschikbaar te hebben, in uiteenlopende sectoren als industrie, logistiek, toerisme, zorg en zakelijke dienstverlening.

De conclusie die uit het bovenstaande ten aanzien van externe veiligheid getrokken kan worden is dat Kampen een duidelijke toename van de bedrijvigheid wil bereiken, maar zeker niet inzet op alleen de zwaardere industrie. Kampen wil juist ook meer hoogwaardige bedrijvigheid en dienstverlening aantrekken en ontwikkelen. Risicovolle industriële bedrijven dienen ruimte geboden te worden, echter zonder dat zij de komst van hoogwaardige bedrijven belemmeren. Een groot ruimtebeslag door risicocontouren die de vestiging van kantoren en dergelijke onmogelijk maakt, is in veel gebieden binnen Kampen daarom niet gewenst. De ruimtelijke ontwikkelingen die Kampen voorstaat zijn op kaart weergegeven in bijlage 4

3.3 Indeling in typen gebieden

Op basis van de beschrijving en ligging van de risicobronnen, bedrijventerreinen, woongebieden etc. is *vanuit het perspectief van externe veiligheid* een indeling gemaakt in gebieden waarvoor het wenselijk kan zijn om een verschillend veiligheidsniveau na te streven. De gebieden staan op de kaart "Visie gemeente Kampen" die het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief weergeeft (bijlage 4) (Arends, 2007).

Beslispunt gebiedsindeling

Het is niet wettelijk verplicht een indeling te maken in type gebieden, maar de gemeente kiest ervoor om een viertal gebieden te onderscheiden, op basis van het verschil in gewenst risiconiveau, namelijk:

1. Woongebieden
 - Gebieden met als voornaamste bestemming wonen waar een hoog veiligheidsniveau gewenst is (kernen, buurtschappen, etc.)
2. Bedrijventerreinen
 - Gebieden met als voornaamste bestemming bedrijvigheid (werken) waar beperkt plaats is voor risicovolle bedrijven; het gaat hierbij om het bedrijventerrein Haatlanden, Zendijk, Spoorlanden en Bedrijvenpark N50.

3. Industrierreinen
 - Gebieden met als voornaamste bestemming bedrijvigheid (werken) en waar ook bedrijven van een zwaardere categorie en de aanwezigheid van risicobedrijven (onder voorwaarden) zijn toegestaan; het gaat hierbij om het industrieterrein Zuiderzeehaven.
4. Overig gebied
 - Gebieden met als voornaamste bestemming buitengebied, agrarisch (inclusief glastuinbouw) of recreatiegebied, waar risicobronnen onder voorwaarden toegestaan worden.

In het volgende hoofdstuk wordt na het vaststellen van een aantal uitgangspunten, per gebied een ambitieniveau voor de mate van externe veiligheid uitgewerkt (Arends, 2007).

3.4 Taakuitvoering en werkprocessen

De externe veiligheidstaken ter voorkoming of beheersing van risico's die ontstaan bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor en door buisleidingen worden bepaald door wat wettelijk is voorgeschreven en hetgeen de gemeente aanvullend daarop in haar externe veiligheidsbeleid heeft opgenomen. Voorgeschreven externe veiligheidstaken moeten door de gemeente effectief (de juiste taken doen) en efficiënt (de juiste taken goed doen) worden uitgevoerd. In die zin dragen de resultaten van een onderzoek naar de huidige taakuitvoering, afstemming en samenwerking bij de gemeente bij aan het risicoprofiel (Arends, 2007).

Kennisniveau

Kennis op het gebied van externe veiligheid (EV) is aanwezig bij een beperkt aantal personen bij de teams Beleidsontwikkeling en Advisering (B&A), vergunningen, Toezicht en Handhaving (T&H) en de gemeentelijke brandweer. Voor specialistische kennis wordt teruggevallen op externe adviesbureaus en de EV kennispool die gefaciliteerd wordt vanuit het MEVO.

Jaarlijks vindt een inventarisatie plaats om te kijken of er voldoende EV kennisniveau aanwezig is binnen de gemeentelijke organisatie. Bij het ontbreken van het juiste kennisniveau zal doormiddel van een scholingsplan het niveau op peil worden gebracht.

Uitvoering en borging EV-taken

Het team B&A zorgt binnen de gemeente Kampen voor de Coördinatie van het externe veiligheidsbeleid. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden toetst het team B&A of wordt voldaan aan het externe veiligheidsbeleid en schakelt waarnodig de brandweer, andere teams of externe partijen in. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning toetst het team vergunningen aan de relevante wetgeving en of wordt voldaan aan het externe veiligheidsbeleid. Tevens is deze werkwijze geborgd door middel van werkprocessen waarin de EV taken zijn omschreven.

Afstemming en samenwerking

De interne afstemming en samenwerking tussen B&A, vergunningen en de brandweer is goed. Een vroegtijdige afstemming met name waar het gaat om ruimtelijke initiatieven en actualisatie van bestemmingsplannen, blijft de nodige aandacht vragen.

Externe afstemming en samenwerking vindt vooral plaats door de afdelingen B&A en de brandweer. Het gaat hier om contact met onder andere de provincie Overijssel, de buurgemeenten, en de veiligheidsregio IJsselvecht

Conclusies / Verbeterpunten

1. De EV-taken hebben een integrale plek in de reguliere taakuitvoering;
2. Er dient in een vroegtijdig stadium rekening te worden gehouden met EV-aspecten bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestemmingsplannen;
3. Het kennisniveau omtrent EV dient op alle betrokken afdelingen op peil te worden gehouden, zodat een ieder weet hoe EV meegenomen moet worden in de reguliere taken;
4. De EV-taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in werkprocessen;
5. De benodigde tijd voor de verschillende EV-taken zijn vastgelegd in het werkprogramma.

De verbeterpunten uit bovenstaande conclusies zullen in het werkprogramma worden opgenomen.

4 VISIE EN AMBITIE GEMEENTE KAMPEN

4.1 Visie op externe veiligheid

Eén van de kerntaken van de overheid is het bieden van een veilige leefomgeving voor haar burgers. In die zin draagt de gemeente Kampen een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om deze verantwoordelijkheid in te vullen formuleert de gemeente Kampen een heldere visie op externe veiligheid. Onderdeel van deze externe veiligheidsvisie is een afweging in het spanningsveld van externe veiligheidsambities enerzijds en maatschappelijke kosten anderzijds. Hoge externe veiligheidsambities kunnen immers grote maatschappelijke (en financiële) consequenties hebben (Arends, 2007).

Ambities binnen wettelijke kaders

Als het gaat om het ambitieniveau voor externe veiligheid binnen de gemeente Kampen is door de wetgever een minimum-veiligheidsniveau gedefinieerd. Zo bestaat voor het plaatsgebonden risico een grenswaarde en een richtwaarde waar aan moet worden getoetst. Voor groepsrisico bestaat een verantwoordingsplicht bij een toename van het risico en de verplichting advies te vragen aan de veiligheidsregio; daarbij dient getoetst te worden aan een oriënterende waarde. Binnen deze kaders staat het de gemeente Kampen vrij om eigen ambities te formuleren (Arends, 2007).

Plaatsgebonden Risico (PR)

De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} voor kwetsbare objecten) is een harde juridische grens en mag in geen geval overschreden worden. De richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} voor beperkt kwetsbare objecten) is een juridische norm waarvan slechts om goed gemotiveerde redenen mag worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

De oriënterende waarde voor het groepsrisico heeft niet de status van een grens- of richtwaarde, maar dient als een normering waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Indien het groepsrisico toeneemt door een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling of (verandering) van een risicobron geldt een wettelijke verplichting voor het bestuur om deze verandering te verantwoorden.

De kern van het gemeentelijke ambitieniveau voor externe veiligheid is het beantwoorden van de vraag: *“Hoe veilig wil de gemeente Kampen zijn?”*.

Het is vanzelfsprekend dat de gemeente Kampen zich wenst te conformeren aan haar wettelijke verplichtingen. Dit betekent dat invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichting om het groepsrisico en plaatsgebonden risico te overwegen. Het plaatsgebonden risico dient daarbij minimaal te voldoen aan de wettelijke grenswaarde, terwijl de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico zoveel mogelijk in acht genomen dient te worden. Voor wat betreft groepsrisico, effectbenadering en risicovol transport ontbreekt echter een harde wettelijke norm. Dit maakt het noodzakelijk om als gemeente Kampen eigen uitgangspunten vast te leggen voor het externe veiligheidsbeleid (Arends, 2007).

4.2 Uitgangspunten externe veiligheidsbeleid

De gemeente Kampen streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Dit streven is gebaseerd op de overtuiging dat veiligheidsrisico's een onderdeel zijn van het maatschappelijke verkeer.

De gemeente kan daarbij niet op alle gevaarlijke activiteiten direct invloed uitoefenen. Deze verantwoordelijkheid ligt ook bij de gebruiker of eigenaar en bij de provinciale en de rijksoverheid. Dit laat onverlet dat de gemeente wel een verantwoordelijkheid heeft om veiligheidsrisico's te minimaliseren en beheersbaar te maken door zich voor te bereiden op mogelijke calamiteiten en door grenzen te stellen en deze te handhaven (Arends, 2007).

Op basis van het risicoprofiel en de gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen van de gemeente Kampen (zie hiervoor hoofdstuk 3) zijn de onderstaande algemene uitgangspunten op het gebied van externe veiligheid bepaald. In de volgende paragraaf worden deze specifiek uitgewerkt voor het plaatsgebonden en groepsrisico, de effectbenadering en risicocommunicatie.

1. De gemeente richt zich wel op het stimuleren van bedrijvigheid maar zeker niet alleen op de vestiging van zware industrie en het aantrekken van bedrijven met een groot externe veiligheidsrisico.
2. Voor de toepassing van dit EV-beleid onderscheidt de gemeente Kampen vier gebiedstypen: woongebieden, bedrijventerreinen, industrieterreinen en overig gebied. Deze gebieden zijn in bijlage 4 op een kaart aangegeven.
3. Een balans dient gevonden te worden tussen enerzijds wonen en werken en anderzijds veiligheid en risico, waarbij veiligheid prevaleert.
4. In woongebieden wil de gemeente, dat het bijzonder veilig is. In woongebieden wordt dan ook geen uitbreiding van bestaande- of introductie van nieuwe risicobronnen¹⁰ toegelaten, met uitzondering van (ontheffings)routes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.
5. Op bedrijventerreinen, industrieterreinen en in het landelijke gebied accepteert de gemeente een enigszins minder streng veiligheidsregime dan in woonwijken. In deze gebieden is de komst van inrichtingen met enige risicobelasting op de omgeving onder voorwaarden mogelijk. Ten opzichte van bedrijventerreinen en overig gebied is op een industrieterrein - onder voorwaarden - meer mogelijk voor wat betreft risicobelasting.
6. Waar zich EV-knelpunten voor (kunnen) doen, besteedt de gemeente veel aandacht aan bronmaatregelen om het risico te verkleinen. Pas daarna komen effectgerichte maatregelen aan de orde.
7. Bij het beoordelen van risicosituaties worden aanvullend op de beoordeling van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ook de mogelijke effecten en beheers- en bestrijdbaarheid van een calamiteit betrokken (Arends, 2007).

4.3 Externe veiligheidsambities gemeente Kampen

Als de bovenstaande algemene uitgangspunten voor externe veiligheid van de gemeente Kampen op de verschillende gebiedstypen (zie 3.3) worden toegepast, volgen daaruit de onderstaande ambities per gebied voor het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en de effectbenadering; ook wordt stilgestaan bij risicocommunicatie. Onderscheid wordt gemaakt in bestaande situaties en nieuwe situaties. In de kaders worden de ambities voor nieuwe situaties op een wat minder technische wijze nader toegelicht (Arends, 2007).

¹⁰ Onder risicobronnen worden in dit document verstaan: transportleidingen voor gas, olie en chemicaliën (buisleidingen), transporten met routeplichtige gevaarlijke stoffen en inrichtingstypen weergegeven in bijlage 5 (IPO-VNG-drempelwaardentabel).

Bestaande situaties

Bij bestaande situaties¹¹ is het niet altijd mogelijk om de uitgangspunten en ambities toe te passen. Voor bestaande situaties geldt dat deze worden geaccepteerd indien ze voldoen aan de wettelijke grens- en richtwaarden. Indien niet aan wettelijke grenswaarden wordt voldaan dient naar een (snelle) oplossing van de situatie gezocht te worden. Bron- en effectmaatregelen lopen daarbij vooruit op saneringsinstrumenten. Bij een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico in bestaande situaties dienen de hulpdiensten bijzondere aandacht te besteden aan de voorbereiding op een eventuele (Arends, 2007).

Nieuwe situaties

Onderstaande uitgangspunten en ambities gelden voor nieuwe situaties. Het zijn de beslispunten (de invulling van de beleidsvrijheid) van de gemeente Kampen wat betreft het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Beslispunten woongebieden

plaatsgebonden risico

- In woongebieden worden geen risicobronnen geïntroduceerd.
- Kwetsbare objecten mogen in nieuwe situaties niet binnen de 10-6 contour van een risicobron liggen (wettelijk voorgeschreven). Aanvullend hierop mogen ook beperkt kwetsbare objecten zich in nieuwe situaties niet binnen de 10-6 contour van een risicobron bevinden (Arends, 2007).

groepsrisico

- Toename van het groepsrisico door risicobronnen is niet toegestaan.
- Een toename van het aantal personen in het invloedsgebied is wel toegestaan, mits:
 - de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als grenswaarde wordt beschouwd. Een overschrijding kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt daarbij alleen geaccepteerd als mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.).
 - invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI (wettelijk voorgeschreven).
- Toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat

¹¹ Voor het onderscheid tussen bestaande en nieuwe situaties wordt uitgegaan van de definities uit het BEVI. Hierbij geldt in grote lijnen dat sprake is van een nieuwe situatie indien een omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd waarin het risicoaspect een rol speelt, of wanneer een (bestemmingsplan)procedure in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening gevoerd wordt.

mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

Toelichting Externe veiligheidsambities voor woongebieden – nieuwe situaties

Vanuit het uitgangspunt dat woonwijken bijzonder veilig dienen te zijn wordt een streng veiligheidsregiem in deze gebieden gehanteerd. Vestiging van nieuwe risicobronnen wordt in woonwijken dan ook niet toegestaan. Eveneens wordt niet toegestaan dat zich dicht op bestaande risicobronnen dat wil zeggen binnen de plaatgebonden risicocontour, kwetsbare objecten (bijvoorbeeld woningen) of beperkt kwetsbare objecten (bijvoorbeeld een winkel of een bedrijf) vestigen. Om een indruk te geven van de afstanden waarover het gaat: een plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6} contour) is onder andere bij een LPG-tankstation een cirkel met een straal van 45 meter rondom het vulpunt van het tankstation.

Het niet toelaten van nieuwe risicobronnen in woongebieden betekent ook dat het invloedsgebied (bij een LPG-tankstation een gebied met een straal van 150 meter) van een risicobron die zich vestigt buiten een woongebied, zich niet mag uitstrekken tot in de woonwijk. Het groepsrisico zou in de woonwijk dan immers toenemen door de nieuwe risicobron, en dit is niet gewenst.

Een andere situatie doet zich voor wanneer een risicobron al aanwezig is binnen de woonwijk of wanneer deze vanuit een aangrenzend gebied invloed uitoefent op een woongebied. In een dergelijke situatie mag de woonwijk zich wel verder ontwikkelen en meer intensief bewoond worden. Het wordt namelijk niet wenselijk geacht dat een reeds aanwezige risicobron een deel van een woonwijk voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen 'op slot zet'. Het groepsrisico neemt in zo'n geval bij een toename van het aantal mensen binnen het invloedsgebied wel toe. Dit wordt toegestaan, mits dit verantwoord kan worden (aan de hand van de wettelijke verantwoordingsplicht van het groepsrisico); de oriënterende waarde van het groepsrisico geldt hierbij in principe als plafond voor de toegestane toename van het groepsrisico. Incidenteel kan een overschrijding van de oriënterende waarde geaccepteerd worden als hiervoor zwaarwegende argumenten zijn en mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (Arends, 2007).

Voor de functie maatschappelijk is opgenomen dat een toename van niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied niet is toegestaan. Deze groep (basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen) verdient extra bescherming omdat bij een eventuele calamiteit er hulp geboden moet worden om deze personen te evacueren. Wanneer om zwaarwegende reden toch besloten wordt om niet zelfredzame personen toe te staan zullen aanvullende bron- en effectmaatregelen getroffen moeten worden. Hierbij kan gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale ventilatie afschakeling, brandwerende muren, vluchtwegen vanaf de bron. Een uitzondering op de definitie van invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

Voordeel van deze benadering is dat in een woonwijk veiligheid voorop gesteld wordt en geen ongewilde saneringssituaties kunnen ontstaan. Een nadeel kan zijn dat geen ruimte wordt geboden aan risicobronnen in woonwijken en dat de vestiging (en uitbreiding) van risicobronnen in de nabijheid van woongebieden aan eisen wordt gebonden, namelijk dat de plaatgebonden risicocontouren (PR 10^{-6} contour) en invloedsgebieden niet over een woongebied mogen vallen (Arends, 2007).

Beslispunten bedrijventerreinen

plaatsgebonden risico

- Binnen een bestaande PR 10-6 contour zijn nieuwe beperkt kwetsbare objecten eventueel gemotiveerd toegestaan waarbij onder meer aandacht is voor de mogelijkheden van de aanpak van de risicobron, geschikte alternatieve locaties alsmede beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten.
- In nieuwe situaties dienen de PR 10-6 contouren binnen de inrichtingsgrenzen van risicovolle inrichtingen te blijven¹². Uitzondering op deze regel betreft situaties waarin de PR 10-6 contour:
 - o door het stimuleren van bronmaatregelen gereduceerd is, en daarna uitsluitend een gebied inneemt buiten de inrichtingsgrens waarbinnen nu en in de toekomst geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd zijn of zullen worden (Arends, 2007).

groepsrisico

- Het invloedsgebied van een risicobron dat geldt voor het bepalen van het groepsrisico mag niet over woongebieden vallen.
- Toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - o invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI (wettelijk voorgeschreven). de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als grenswaarde wordt beschouwd. Een overschrijding kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt daarbij alleen geaccepteerd als mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.).
 - o invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI (wettelijk voorgeschreven).
- Toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen.
Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

¹² In lijn met onze opvatting dat in nieuwe situaties de contour van het plaatsgebonden risicocontour (PR 10⁶) van risicovolle inrichtingen binnen de inrichtingsgrens dient te blijven, zullen wij ons in gevallen waarin wij niet het bevoegd gezag voor zulke of andere risicobronnen zijn inspannen om de contouren van het plaatsgebonden risico ook zo dicht mogelijk bij de bron te houden. Daartoe treden wij in overleg met het bevoegd gezag van de risicobron om ons standpunt uit te dragen. Aanvullend daarop maken wij in relevante procedures gebruik van onze mogelijkheden om als wettelijk adviseur ons externe veiligheidsstandpunt uit te dragen.

Beslispunten industrieterrein

plaatsgebonden risico

- Binnen een bestaande PR 10-6 contour zijn nieuwe beperkt kwetsbare objecten eventueel gemotiveerd toegestaan waarbij onder meer aandacht is voor de mogelijkheden van de aanpak van de risicobron, geschikte alternatieve locaties alsmede beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten.
- In nieuwe situaties dienen de PR 10-6 contouren binnen de inrichtingsgrenzen van risicovolle inrichtingen te blijven. Uitzondering op deze regel betreft situaties waarin de PR 10-6 contour:
 - o door het stimuleren van bronmaatregelen gereduceerd is, en daarna uitsluitend een gebied inneemt buiten de inrichtingsgrens waarbinnen nu en in de toekomst geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd zijn of zullen worden (Arends, 2007).

groepsrisico

- Het invloedsgebied van een risicobron dat geldt voor het bepalen van het groepsrisico mag niet over woongebieden vallen.
- Een toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - o invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI wettelijke verplicht.
 - o de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als richtwaarde wordt beschouwd waarvan met een goede verantwoording afgeweken kan worden wettelijk verplicht.
- Een toename van functies met niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet-zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan o.a. basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

Beslispunten overig gebied

plaatsgebonden risico

- Binnen een bestaande PR 10-6 contour zijn nieuwe beperkt kwetsbare objecten eventueel gemotiveerd toegestaan waarbij onder meer aandacht is voor de mogelijkheden van de aanpak van de risicobron, geschikte alternatieve locaties alsmede beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten.
- In nieuwe situaties dienen de PR 10-6 contouren binnen de inrichtingsgrenzen van risicovolle inrichtingen te blijven. Uitzondering op deze regel betreft situaties waarin de PR 10-6 contour:
 - o door het stimuleren van bronmaatregelen gereduceerd is, en daarna uitsluitend een gebied inneemt buiten de inrichtingsgrens waarbinnen nu en in de toekomst geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd zijn of zullen worden (Arends, 2007).

groepsrisico

- Het invloedsgebied van een risicobron dat geldt voor het bepalen van het groepsrisico mag niet over woongebieden vallen.
- Een toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - o invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI.
 - o de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als grenswaarde wordt beschouwd. Een overschrijding kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt daarbij alleen geaccepteerd als mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.).
- Een toename van niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied wordt niet toegestaan. Dit betekent voor de functie maatschappelijk in een bestemmingsplan dat functies waar niet zelfredzame personen verblijven zijn uitgesloten hierbij moet gedacht worden aan basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen. Incidenteel kan een toename van niet zelfredzame personen op basis van zwaarwegende argumenten geaccepteerd worden, onder voorwaarde dat mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van het invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

De ambitie wat betreft het groepsrisico voor overig gebied komt exact overeen met de ambitie wat betreft het groepsrisico voor bedrijventerreinen.

Toelichting Externe veiligheidsambities voor bedrijventerreinen, industrieterrein en overig gebied – nieuwe situaties

Vergeleken met woongebieden wordt op bedrijventerreinen, industrieterrein en overig gebied meer externe veiligheidsrisico toegelaten. Vestiging van nieuwe risicobronnen is toegestaan mits de plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6} contour) van de risicobron binnen de grens van het eigen terrein blijft. Dit kan een bedrijf mogelijk bereiken door het treffen van (installatietechnische) bronmaatregelen. Een grote opslag van gevaarlijke stoffen kan door de aanleg van een automatische blusinstallatie de plaatsgebonden risicocontour sterk terugbrengen. In uitzonderingsgevallen mag de contour tot buiten de inrichtingsgrens reiken. Namelijk wanneer in het gebied dat de contour buiten het eigen terrein in beslag neemt, op dit moment en in de toekomst, geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten gevestigd zijn of zullen worden. Met andere woorden als de contour door zijn ligging geen huidige functies of geplande ontwikkelingen belemmert.

Op bedrijventerreinen, industrieterrein en in overig gebied is het in tegenstelling tot woonwijken met een goede motivatie eventueel wel toegestaan om binnen een plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6} contour) nieuwe beperkt kwetsbare objecten, zoals een ander bedrijf, te vestigen. Wel dient in dat geval eerst aandacht besteed te worden aan de mogelijkheden van aanpak van de risicobron en de mogelijkheden van vestiging op geschikte andere, minder risicovolle, locaties.

Om woongebieden te beschermen geldt dat risicobronnen die zich nieuw vestigen of die hun risicovolle activiteiten willen uitbreiden op een bedrijventerreinen, industrieterrein of in overig gebied, geen invloedsgebied mogen hebben dat over een woonwijk komt te vallen. Anders wordt een risicobron van buiten op indirecte wijze toegelaten in een woongebied, en dit is niet gewenst. Dit betekent dat de risicobronnen, afhankelijk van de omvang van het risico, zich alleen op een ruime afstand van een woongebied mogen vestigen.

Voor een risicobron die zich nieuw vestigt of die zijn risicovolle activiteiten wil uitbreiden op een bedrijventerreinen, industrieterrein of in overig gebied, geldt dat binnen het invloedsgebied wel personen aanwezig mogen zijn en dit aantal ook mag toenemen, maar het risico dat hiermee gepaard gaat wel goed verantwoord dient te kunnen worden (verantwoordingsplicht groepsrisico). Op bedrijventerreinen en in overig gebied wordt de oriënterende waarde voor het groepsrisico in principe als een grenswaarde gehanteerd. Incidenteel kan een overschrijding van de oriënterende waarde geaccepteerd worden als hiervoor zwaarwegende argumenten zijn en mogelijke aanvullende bron- en effectmaatregelen worden getroffen (Arends, 2007).

Voor de functie maatschappelijk is opgenomen dat een toename van niet zelfredzame personen binnen het invloedsgebied niet is toegestaan, Deze groep (basisscholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen) verdient extra bescherming omdat bij een eventuele calamiteit er hulp geboden moet worden om deze personen te evacueren, Wanneer om zwaarwegende reden toch besloten wordt om niet zelfredzame personen toe te staan zullen aanvullende bron- en effectmaatregelen getroffen moeten worden (hierbij moet gedacht worden aan bouwkundige maatregelen zoals centrale afschakeling van het ventilatie systeem, brandwerende gevels, vluchtwegen vanaf de risicobron etc.). Een uitzondering op de definitie van invloedsgebied geldt voor vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en spoor. Hiervoor gelden de maatgevende invloedsgebieden voor de stoffen GF3 en A (brandbaar gas).

De geschetste ambities voor een bedrijventerreinen, industrieterrein en overig gebied maken de verdere ontwikkeling van deze gebieden goed mogelijk, ook voor wat betreft de vestiging van bedrijven die een externe veiligheidsrisico met zich meebrengen. Terwijl tevens geborgd is dat de risico's beperkt blijven en er geen saneringssituaties kunnen ontstaan (Arends, 2007).

Bovenstaande keuze van de gemeente Kampen heeft pas betekenis bij toekomstige situaties. Het is dus niet zo dat huidige situaties aangepakt dienen te worden op basis van deze keuzes. Wel heeft deze keuze als gevolg dat bestaande risicobronnen zich niet meer onbeperkt kunnen uitbreiden in de omgeving van woonwijken en andere te beschermen locaties.

4.4 Effectbenadering

Risicobronnen die voldoen aan de eisen voor het plaatsgebonden risico en verantwoording van het groepsrisico kunnen bij een calamiteit wel schadelijke, letale (dodelijk) en subletale (gewond) effecten voor de mens veroorzaken. In dergelijke gevallen dienen de te verwachten effecten ook in de beoordeling te worden betrokken. Vanuit het oogpunt van pro-actie, preventie en preparatie dient te worden gekeken naar de mogelijkheden voor beperking, beheersing en bestrijding van effecten. Onderstaand is dit nader uitgewerkt; borging van deze 'aandacht voor' dient te gebeuren door het vastleggen van de werkwijzen in na te volgen werkprocessen (Arends, 2007).

Beslispunt effectbenadering nieuwe en bestaande situaties

Het is niet wettelijk verplicht om in te gaan op de effectbenadering. De gemeente Kampen kiest er echter voor om bij het vaststellen van bestemmingplannen, het verlenen van vrijstellingen en vergunningen en bij het houden van toezicht specifiek aandacht te geven aan:

- De exacte locatie van (mogelijk toekomstige) risicobronnen in relatie tot de ruimtelijke ordening in de omgeving (bestaande en geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De effecten die kunnen optreden in geval van een calamiteit, als aanvulling op het beschouwen van de risico's.
- De mogelijkheden voor inzet van hulpdiensten (gemeentelijke brandweer, geneeskundige dienst en politie) in termen van bereikbaarheid, bestrijdbaarheid en capaciteit.
- De mogelijkheden voor het treffen van aanvullende maatregelen en het verhogen van de zelfredzaamheid (bijvoorbeeld door goede alarmering en vluchtwegen).
- Eventuele mogelijke aanvullende maatregelen welke op basis van de voortgang van de stand der techniek met betrekking tot de risicobron kunnen worden opgelegd (Arends, 2007).

4.5 Risicocommunicatie

Het is van belang dat burgers zelfredzaam zijn en weten wat zij moeten doen bij een calamiteit. De gemeente heeft ook een wettelijke verplichting om informatie te verstrekken. De beleidsvrijheid en tevens de vraag is hoe actief de gemeente hierin wil zijn. Informatie verstrekken wordt onder andere gedaan door het verschaffen van informatie bij vergunningprocedures en bestemmingsplanwijzigingen, en door mee te werken aan de openbare provinciale risicokaart en het opstellen van extern veiligheidsbeleid (Arends, 2007).

Voor wat betreft de communicatie aan de burgers zal de gemeente Kampen naast bekendmaking van het externe veiligheidsbeleid door dit ter inzage te leggen voor inspraak, in algemene zin communiceren over de risico's in de gemeente en doorverwijzen naar de provinciale risicokaart. In voorkomende gevallen zal ook specifieke risicocommunicatie met burgers omtrent risicobronnen plaatsvinden. Daarnaast wordt een landelijke folder over risico's verspreid en zal jaarlijks via de

gemeentegids worden gecommuniceerd (Arends, 2007). Verder is op 1 oktober 2010 de Wet veiligheidsregio's inwerking getreden. Met deze wet worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing samengebracht in één organisatie. De veiligheidsregio's zullen de risicocommunicatie voor een groot deel op zich nemen in samenwerking met de gemeente.

5 UITVOERING

5.1 Van ambities naar acties

De in dit beleidsplan geformuleerde uitgangspunten en ambities kunnen alleen gerealiseerd worden als daarvoor de goede maatregelen genomen worden en het juiste instrumentarium aanwezig is. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet op welke wijze de uitgangspunten en ambities van de gemeente Kampen worden omgezet in acties (Arends, 2007).

Voorop staat dat externe veiligheid een takenveld kent waaraan vele gemeentelijke afdelingen een bijdrage moeten leveren: milieu, RO, brandweer, verkeer en vervoer, openbare orde en veiligheid, bouwen, communicatie, economische zaken. Waar toepasselijk, is sprake van inzet bij beleidsvorming, vergunningverlening en handhaving. Het merendeel van de werkzaamheden ligt echter bij de drie eerstgenoemde afdelingen. Zij leveren belangrijke 'producten' in de eerste drie schakels van de veiligheidsketen (proactie, preventie, preparatie)¹³. Bij de totstandkoming van die producten nemen zij de uitgangspunten en ambities van dit EV-beleid in acht (Arends, 2007).

Ruimtelijke ordening blijft het domein van het team Beleidsontwikkeling en advisering, maar bij de uitvoering van RO-taken zullen juridische en beleidsmatige EV-aspecten op een geborgde manier aan de orde komen en moeten blijven. Concreet betekend dit dat de contouren van het plaatsgebonden risico op de bestemmingsplan kaart worden vastgelegd. De verantwoording van het groepsrisico wordt verwerkt in de toelichting van een bestemmingsplan. Zaken die niet ruimtelijk relevant zijn (en dus niet juridisch te regelen zijn in een bestemmingsplan) zoals bijvoorbeeld bluswatervoorziening, orde verstoring worden niet juridisch vastgelegd op de plankaart. Deze zaken moeten worden meegenomen in de omgevingsvergunning of inrichtingsplan wanneer dit van toepassing is. De EV coördinator zal dit proces coördineren en uitzetten naar de desbetreffende afdeling..

Belangrijkste taken zijn het actualiseren van bestemmingsplannen en het toepassen van EV-beleid bij de realisatie van RO-producten (structureel).

Het team vergunningen is verantwoordelijk voor het verlenen en actualiseren van vergunningen en o.a. accepteren van milieumeldingen. Bij een omgevingsaanvraag aspect milieu wordt getoetst aan het Bevi, andere relevante wetgeving en het veiligheidsbeleid. De verantwoording van het groepsrisico wordt verwerkt in de considerans van de omgevingsvergunning en eventueel verwerkt in vergunning- of maatwerkvoorschriften. Tevens worden ontheffingen verleend voor routing vervoer gevaarlijke stoffen en worden BEVI inrichtingen in samenwerking met het team B&A ingevoerd in het risicoregister (RRGS). Op dit moment wordt de samenwerking met de netwerk RUD verder uitgewerkt en vorm gegeven. Voor BRZO taken wordt gebruik gemaakt van het kennispunt Nijmegen.

Het team toezicht en handhaving is verantwoordelijk voor het toezicht op het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI). Het BEVI is een onderdeel van de reguliere handhavingstaken in het kader van de Wet milieubeheer. Bij de uitvoering van het handhavingstraject wordt gewerkt volgens het integraal handhavingsbeleidsplan. Door de grote risico's verbonden aan de externe veiligheidsinrichtingen is hieraan een hoge

¹³ Zie figuur 1.

prioriteit toegekend. Op basis van het handavingsuitvoeringsprogramma worden externe veiligheidsinrichtingen jaarlijks gecontroleerd. Op dit moment wordt de samenwerking met de netwerk RUD verder uitgewerkt en vorm gegeven. Voor BRZO taken wordt gebruik gemaakt van het kennispunt Nijmegen.

De brandweer Kampen verzorgt de invoer van kwetsbare objecten in het risicoregister op basis van het ISOR (Informatie Systeem Overige Ramptypen). Verder adviseert de brandweer kampen in bestemmingsplannen in samenspraak met de veiligheidsregio IJsselland. De beheersing van calamiteiten zal door maatregelen als rampenplannen, rampbestrijdingsplannen, aanvalsplannen, bereikbaarheidskaarten, vluchtroutes, waarschuwings- en bestrijdingsvoorzieningen door de hulpdiensten (m.n. de brandweer) goed moeten worden afgestemd op de risico's die zich in de gemeente ten gevolge van gevaarlijke stoffen kunnen voordoen. Wanneer de brandweer Kampen overgaat naar de veiligheidsregio zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden over het bijhouden van het ISOR, zodat de risicokaart up to date blijft.

5.2 Externe veiligheidstaken

5.2.1 Incidentele en structurele taken

Binnen de diverse taakgebieden van de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke overheden dienen continue afwegingen te worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en kosten. Hierbij gaat het ondermeer om taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer, milieu en rampenbestrijding. De gemeente Kampen zal het gewenste externe veiligheidsniveau realiseren door het (laten) uitvoeren van:

- Incidentele taken
Onder incidentele taken worden die taken verstaan die erop zijn gericht om nieuw beleid te implementeren en/of om achterstanden bij de implementatie van bestaand beleid in te halen (Arends, 2007).
- Structurele taken
Structurele taken zijn taken die permanent deel uitmaken van het gemeentelijke takenpakket en waarvan de uitvoering frequent aan de orde is. Deze taken worden hetzij specifiek verricht of zijn onderdeel van andere gemeentelijke activiteiten (Arends, 2007).

Deze incidentele en structurele taken spelen zich af rond de volgende drie thema's:

1. Signaleren en inventariseren van risico's – de gemeente heeft en houdt een beeld van de aanwezige externe veiligheidsrisico's.
2. Oplossen van knelpunten / scheppen van randvoorwaarden – het beeld van externe veiligheidsrisico's kan aanleiding geven tot het wegnemen van knelpunten en het scheppen van randvoorwaarden om knelpunten te voorkomen.
3. Vasthouden van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten – gerealiseerde randvoorwaarden (o.a. organisatorisch, technisch, financieel, juridisch) staan garant voor structureel werken met uitgangspunten en ambities van het externe veiligheidsbeleid.

Het overzicht van taken die incidenteel dan wel structureel door de gemeente Kampen moeten worden uitgevoerd wordt weergegeven in het werkprogramma. Dit programma is tot stand gekomen na confrontatie van de huidige taakuitvoering met het takenpakket zoals dat door wetgeving en gekozen uitgangspunten en ambities wordt vereist. Aan de hand van de daadwerkelijke situatie bij de gemeente heeft het werkprogramma zijn uiteindelijke vorm gekregen (Arends, 2007).

Sinds 2007 heeft een verschuiving plaatsgevonden van incidentele taken naar structurele taken. Dit komt met name doordat de incidentele taken zijn uitgevoerd in de afgelopen periode. Hierdoor worden de externe veiligheids taken met name structureel voor de komende jaren. Bij wetwijzigingen kan het zijn dat er incidentele taken ontstaan die op dit moment niet zijn voorzien. Het werkprogramma bevat dan ook met name structurele taken voor de komende jaren.

Monitoring van de externe veiligheidstaken vindt plaats door het team Beleidsontwikkeling en Advisering die zich daarvoor laat informeren door de andere afdelingen welke in het werkprogramma bij specifieke taken staan genoemd als 'trekkende' of 'betrokken' afdeling.

In bijlage 5 is het werkprogramma weergegeven, met een uitwerking op detailniveau. Het werkprogramma geeft weer welke incidentele en structurele acties moeten worden uitgevoerd.

De gemeente Kampen zal het gewenste externe veiligheidsniveau behouden aan de hand van de bovengenoemde thema's. In de volgende paragrafen wordt dit kort toegelicht.

5.2.2 Risico-inventarisatie en risicosignalering

De gemeente Kampen heeft inmiddels invulling gegeven aan de taak om risico's te inventariseren. Hierbij is aangesloten bij het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). De risico inventarisatie dient bruikbaar te zijn voor procedures waarin externe veiligheid een rol heeft (Arends, 2007). Op de internetsite www.risicokaart.nl en het gemeentelijke GIS systeem zijn alle risicobronnen te vinden die gelegen zijn binnen de gemeente Kampen. De risicokaart geeft snel een indruk van (potentiële) locaties op het gebied van externe veiligheid.

Het bovenstaande resulteert in ondermeer de volgende structurele acties:

- Bijhouden RRGs (team vergunningen en team B&A);
- Bijhouden gemeentelijke GIS systeem (team B&A);
- Bijhouden ISOR (Brandweer Kampen)

5.2.3 Oplossing knelpunten / scheppen randvoorwaarden

Hier staan het oplossen van huidige en voorkómen van toekomstige knelpunten centraal. Met betrekking tot de huidige knelpunten (overschrijdingen van wettelijke grenswaarden) kan worden opgemerkt dat deze niet aan de orde zijn.

Om toekomstige knelpunten te voorkómen moeten wel een aantal randvoorwaardelijke maatregelen worden genomen. Deze maatregelen zijn overwegend van procesmatige(organisatorische) aard en hebben betrekking op het structureel borgen van EV-taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in procedures en

beschrijvingen van actuele werkprocessen. Met name gaat het om het borgen van vroegtijdig overleg tussen RO, milieu en de brandweer over externe veiligheid bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen en het opstarten van bestemmingsplanprocedures. Ook is het van belang dat voldoende EV-kennis aanwezig is en blijft. Communicatie met externe partijen (buurgemeenten, provincie, veiligheidsregio etc.) is nodig om bekend te zijn met risicobronnen die onder een ander bevoegd gezag vallen en om hierop invloed te kunnen uitoefenen (Arends, 2007).

Eveneens van incidentele aard, maar niet minder belangrijk is het onderzoek naar de noodzaak om bestemmingsplannen te actualiseren c.q. aan te passen aan wettelijke eisen alsmede uitgangspunten en ambities van dit EV-beleidsplan. Hierbij gaat het concreet om het opnemen van voorschriften die onder meer regelen dat:

- de PR 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour binnen de inrichtingsgrenzen dient te blijven, eventueel met een hieraan verbonden vrijstellingsregeling die inhoudt dat hiervan afgeweken kan worden indien de PR 10^{-6} contour door het stimuleren van bronmaatregelen gereduceerd is en daarna uitsluitend een gebied inneemt buiten de inrichtingsgrens waarbinnen nu en in de toekomst geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd zullen worden.
- de realisatie van kwetsbare (en beperkt kwetsbare objecten voor zover het om woongebieden gaat) binnen een 10^{-6} contour niet (langer) mogelijk is;
- een invloedsgebied van een risicobron niet over een woongebied mag vallen;
- eventueel op het moment dat een omgevingsvergunning (aspect milieu) van een risicovolle inrichting in een woongebied vervalt c.q. de risicobron zijn activiteiten staakt, de risicobron uit het bestemmingsplan halen.

Adequate zonering van bedrijventerreinen in de zone langs woongebieden voorkomt het introduceren van externe veiligheidsrisico's in deze gebieden. Aanpassing van bestaande bestemmingsplannen en het opnemen van voorschriften in nieuwe en nog te actualiseren bestemmingsplannen is hiervoor nodig (Arends, 2007).

Het bovenstaande resulteert in ondermeer de volgende acties:

- Actueel houden van procedures en beschrijvingen van EV werkprocessen.
- Structureren en vastleggen periodiek overleg met externe betrokken partijen.
- Tijdig bij een RO procedure worden betrokken.

5.2.4 Inbedding van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten

Na het inventariseren en in kaart brengen van de feitelijke risicosituatie, het oplossen van knelpunten en het scheppen van randvoorwaarden kunnen wettelijke eisen alsmede uitgangspunten en ambities van dit beleidsplan in de praktijk op een geborgde wijze worden toegepast in gemeentelijke producten. Op die wijze worden risico's beheersbaar gemaakt met name door proactief, preventief en preparatief aandacht te schenken aan externe veiligheid bij alle nieuwe vergunningen en bestemmingsplannen (Arends, 2007).

Periodiek worden vergunde risicorelevante inrichtingen en risicovolle AMvB-bedrijven gecontroleerd. Ook wordt op periodieke basis de status van eventuele (beperkt) kwetsbare objecten tegen het licht gehouden die in de nabijheid van risicobronnen liggen.

De kennis van hen die in hun dagelijks werk regelmatig met EV te maken hebben, moet van een adequaat niveau zijn en blijven. Er dient ook rekening te worden gehouden met 'back-up' kennis, dat wil zeggen kennis bij personen die – in het geval van afwezigheid

van collegae – verstand van zaken hebben. Kennisvergaring vindt plaats door het volgen van relevante cursussen.

In het kader van pro-actie, preventie, preparatie en de rampenbestrijding is het van groot belang dat burgers zelfredzaam zijn en hulpdiensten exact weten met welk soort calamiteiten ze geconfronteerd kunnen worden. De gemeente heeft ook een wettelijke verplichting om informatie te verstrekken. Dit wordt onder andere gedaan door het verschaffen van informatie bij vergunningprocedures en bestemmingsplanwijzigingen, maar ook door mee te werken aan de openbare provinciale risicokaart en het opstellen van extern veiligheidsbeleid.

Het bovenstaande resulteert in ondermeer de volgende acties:

- Structureel toepassen EV-wetgeving en gemeentelijk EV-beleid in alle relevante gemeentelijke producten.
- Periodiek controleren van risicorelevante inrichtingen en gebruiksbepalingen.
- Verbeteren van het kennisniveau van de diverse afdelingen(bijhouden wetgeving).

In bijlage 5 is het werkprogramma opgenomen waarin de bovengenoemde acties zijn voorzien van een jaarlijkse ureninschatting (separaat document).

BRONNENLIJST

Arends E. , 2007. Externe veiligheidsbeleid 'Kampen IJsselsterk Veilig'; Royal Haskoning.

Bijlage 1

Gehanteerde begrippen en afkortingen

Gehanteerde begrippen en afkortingen

Aanvalsplan

Een aanvalsplan is bedoeld voor de brandweer. Daardoor zijn bij een brand of een ongeval direct de belangrijkste gegevens bij de hand. Een aanvalsplan geeft informatie over de plaats van gevaarlijke stoffen en installaties, over vluchtwegen en toegangen, over brandscheidingen, e.d.. In aanvalsplannen wordt meestal gebruikgemaakt van plattegronden; soms kan worden volstaan met een eenvoudig kaartje (bereikbaarheidskaart). Op grond van de Arboret moeten bepaalde bedrijven zelf ook over een bedrijfsnoodplan beschikken. In sommige gevallen zijn aanvalsplannen en bedrijfsnoodplannen niet voldoende en moet er volgens de wet Rampen en zware ongevallen, een rampbestrijdingsplan worden gemaakt.

Beheersbaarheid

De beheersbaarheid van een calamiteit of ramp wordt bepaald door de mogelijkheden van de hulpdiensten en andere betrokken instanties om hun hulpverlenende taken goed uit te voeren. Denk hierbij aan de bereikbaarheid van de locatie, opstel mogelijkheden, aanwezige bluswatervoorziening, de beschikbaarheid en inzetbaarheid van materieel en personele capaciteit.

Bestaande situaties

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van het BEVI:

- geldende Wm-vergunning;
- vastgesteld bestemmingsplan of vrijstellingsbesluit op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten;
- aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

(Zie ook nieuwe situaties)

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is de overheidsorganisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van bepaalde wetgeving. In de regel is de gemeente of de provincie het bevoegd gezag, maar een waterschap of een ministerie kunnen ook bevoegd gezag zijn. Deze verantwoordelijkheid kan bestaan uit het afgeven van vergunningen, maar ook uit handhaving en het vaststellen van een bestemmingsplan. Dat is zorgen dat de regels worden nageleefd. Beheerders van (water)wegen, concessiehouders van buisleidingen en bedrijven zijn echter op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en het naleven van de regels.

BRZO-inrichting

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999) staan criteria die aangeven welke bedrijven een risico van zware ongevallen hebben. Dit hangt samen met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Voor deze bedrijven gelden strengere regels dan normaal. Er wordt binnen de groep BRZO-bedrijven nog onderscheid gemaakt tussen een zware en een lichtere categorie. De lichtere categorie wordt ook wel PBZO (preventiebeleid zware ongevallen)-bedrijven genoemd, omdat ze een preventiebeleid moeten hebben en een veiligheidsbeheersysteem (VBS). Voor bedrijven van de zware categorie geldt dit ook, maar deze moeten tevens een risicoanalyse uitvoeren en een veiligheidsrapport (VR) opstellen. Die bedrijven worden daarom ook wel VR(plichtige)-bedrijven genoemd.

Effect

De effecten ten gevolge van:

- explosie: het ontstaan van een drukgolf en/of warmtestraling;
- brand;
- toxisch: gevaar van vergiftiging door giftige gassen of dampen.

Effectgebied

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. Om te bepalen hoe groot dit gebied is wordt gebruik gemaakt van de alarmeringsgrenswaarde (schade voor mensen). De kans dat een ongeluk gebeurt, is in het effectgebied niet verrekend. Dat is het belangrijkste verschil met risicocontouren.

Explosie

Een explosie of ontploffing geeft een korte maar krachtige drukgolf en een kortdurende, hevige warmtestraling. Dit zijn de belangrijkste veroorzakers van letsel bij mensen in de buurt van een explosie. Ook brokstukken als bijvoorbeeld glasscherven, die door de drukgolf rondvliegen, kunnen levensgevaarlijke verwondingen veroorzaken. Explosies kunnen optreden bij:

- brandbaar gas: bijvoorbeeld aardgas, propaan, butaan of LPG;
- sommige vluchtige vloeistoffen;
- patronen en andere munitie;
- professioneel en consumentenvuurwerk;
- sommige producten, zoals geconcentreerde kunstmest;
- stof van bijvoorbeeld voedingsmiddelen, graan of hout.

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zijn stoffen waarvan het gebruik, het transport of de opslag, risico's met zich meebrengt. Het kan gaan om explosiegevaar, brand, giftigheid of radioactiviteit. De gevaren zijn vaak de keerzijde van nuttige eigenschappen van die stoffen. Het zijn vaak brandstoffen, of grondstoffen voor nuttige producten zoals medicijnen, kunststoffen en kunstmest of hulpstoffen die voor allerlei doeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld voor koelen, reinigen of conserveren. Daarnaast kan het ook om afvalstoffen gaan.

Grenswaarde

Grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. Van een grenswaarde mag niet worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het groepsrisico weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf. Voor het groepsrisico is geen grenswaarde vastgesteld

Inrichting

Het woord inrichting komt onder andere uit de Wet milieubeheer. Het betreft bedrijven die vallen onder een AMvB ex. 8.40 van de Wet milieubeheer of inrichtingen waarvoor een milieubeheervergunning noodzakelijk is.

Invloedsgebied

Gebied waarin volgens bij regeling van de minister vast te stellen regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het invloedsgebied voor het groepsrisico bij bedrijven is het gebied tot de 1% letaliteitsgrens, behalve voor LPG-tankstations, waar de grens van het invloedsgebied op 150 meter is gesteld. Deze 1%-letaliteitsgrens geeft de afstand aan van de risicovolle inrichting of transportroute tot een punt waarbij een daar aanwezige persoon nog een kans van 1% heeft om te overlijden ten gevolge van een ongeval binnen die inrichting.

Kans op dodelijke slachtoffers

Bij het externe veiligheidsbeleid wordt gesproken over risico's. Hierbij gaat het om de kans dat er een ongeval gebeurt waarbij het effect is dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Het gaat hierbij om slachtoffers die direct en binnen 2 à 3 weken overlijden ten gevolge van dat ongeval. Naast het effect dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen, kunnen er ook veel gewonden zijn.

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. De effectbenadering is dan ook vooral van belang bij de repressietaak van de hulpverleningsdiensten, want het geeft het gebied aan waarbinnen zij moeten optreden. Over het algemeen kan het aantal gewonden worden gekoppeld aan het aantal dodelijke slachtoffers, aangezien met het beperken van de kans op dodelijke slachtoffers tevens de kans op gewonden wordt verkleind. Ook de voorbereiding op en de bestrijding van de effecten van een ongeval en de nazorg hebben zowel betrekking op gewonden als op dodelijke slachtoffers.

Zie verder bij plaatsgebonden risico en bij risicocontour.

Kwetsbaar object en beperkt kwetsbaar object

In het BEVI zijn niet limitatieve definities opgenomen van de begrippen beperkt kwetsbaar en kwetsbaar object

Nieuwe situaties

Het betreft situaties ná inwerkingtreding van het BEVI (27 oktober 2004):

- het oprichten van een inrichting;
- het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is en waarbij de verandering nadelige gevolgen heeft voor het Plaatsgebonden Risico;
- een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien (inclusief de goedkeuring ervan);
- een vast te stellen wijzigings-, uitwerkings- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar;
- besluiten die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en opvulling van gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk gebied.

(Zie ook bestaande situaties)

Niet zelfredzame personen

kinderen, bejaarden, patiënten, of gehandicapten.

Ontruimingsplan

Een ontruimingsplan geeft aan hoe een ontruiming van een gebouw of een terrein moet plaatsvinden. De overheid eist in bepaalde gevallen een ontruimingsplan van bedrijven. Het gaat daarbij uiteraard om de veiligheid van groepen mensen die aanwezig kunnen zijn.

Oriënterende waarde

Betreft een toetsingswaarde (die het karakter heeft van een oriënterende waarde), waarvan het bevoegd gezag gemotiveerd mag afwijken. Een oriënterende waarde heeft in tegenstelling tot een grens- en richtwaarde geen juridische status.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Ramp

Volgens de Wet rampen en zware ongevallen is een ramp of zwaar ongeval een gebeurtenis:

1. waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en
2. waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken

Rampbestrijdingsplan

In een rampbestrijdingsplan legt een gemeente vast welke voorbereidingen zijn getroffen voor de bestrijding van een specifieke ramp of een specifieke soort ramp. De gemeente moet een beleid hebben waarin is bepaald voor welke overige gevallen een rampbestrijdingsplan wordt gemaakt. Het gaat erom dat er een rampbestrijdingsplan komt voor rampen en zware ongevallen waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn. Voor sommige risicosituaties is een rampbestrijdingsplan direct wettelijk verplicht. In een rampbestrijdingsplan moet de afstemming met aangrenzende gemeenten en aangrenzende gebieden in buurlanden zijn gewaarborgd.

Rampenplan

Elke gemeente moet een rampenplan hebben. Het rampenplan somt op wat er in een gemeente voor de rampenbestrijding in het algemeen geregeld moet zijn. Het is het 'masterplan' voor de gemeentelijke rampenbestrijding.

Register risicosituaties gevaarlijke stoffen

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) is een centraal landelijk register met gegevens over risicosituaties die in Nederland bestaan rond het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze gegevens worden beheerd door het RIVM en via internet op een risicokaart gepresenteerd. Daarnaast worden deze gegevens gebruikt in plaatselijke risicokaarten die ook andere risicosituaties tonen.

Richtwaarde

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico. Van een richtwaarde mag slechts om gemotiveerde redenen worden afgeweken.

Risicobron

De plaatsen waar risico's vandaan (kunnen) komen, worden risicobronnen genoemd. Het betreft hierbij:

- bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden gemaakt, gebruikt of opgeslagen;
- routes en pijpleidingen waarover of -door gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Risicocontouren

Een risicocontour geeft aan hoe hoog in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron. Deze contourlijnen kan men vergelijken met de gewone hoogtelijnen op een kaart: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Risicokaart

Een risicokaart laat zien waar risicobronnen liggen. Het gaat daarbij om risicobronnen waardoor mensen direct letsel kunnen oplopen. Bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen en andere relevante risico's, zoals overstromingen. In totaal kunnen de risico's van een dertiental verschillende ramptypen op kaart worden getoond. Maar er zijn ook risicokaarten waarop alleen risicosituaties met gevaarlijke stoffen staan.

Route gevaarlijke stoffen

Voor de routing van gevaarlijke stoffen is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen van belang. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Gemeenten mogen voor de zogenaamde routeplichtige stoffen gemeentelijke wegen binnen hun grenzen aanwijzen waarover deze gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (en daarbuiten dus niet). Redenen voor routing zijn bijvoorbeeld kwetsbare situaties, zoals dichte bebouwing, de aanwezigheid van een ziekenhuis of de ligging van een waterwingebied. De gemeente kan vervolgens ook vrijstelling verlenen aan bedrijven als deze hiertoe een verzoek indienen.

Transportroute

Transport van gevaarlijke stoffen vindt vooral plaats over de weg, over het water, per spoor en door buisleidingen.

Veiligheidsrapport (VR)

De meest gevaarlijke bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999), moeten een veiligheidsrapport opstellen. In het veiligheidsrapport moet onder andere worden aangetoond dat:

- een preventiebeleid en een veiligheidsbeheerssysteem zijn ingevoerd;
- gevaren zijn geïdentificeerd en doeltreffende maatregelen zijn genomen;
- de installatie en de bedrijfsvoering voldoende veilig en betrouwbaar zijn.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is de mate waarin de aanwezigen (bewoners, werkenden, bezoekers) zich op eigen kracht in veiligheid kunnen brengen. Voorbeelden van aspecten die de zelfredzaamheid beïnvloeden zijn:

- Preventieve voorlichting/communicatie in de richting van bewoners
- De planning van functies van gebouwen met gebruikers met een hoge dan wel een
- verminderde zelfredzaamheid;
- Infrastructurele voorzieningen om de gevarenzone te ontvluchten, vluchtrichtingen
- e.d.,
- Maatregelen voor het alarmeren en informeren van bewoners.
- Mogelijkheden om bouwwerken via maatregelen beter te beveiligen, zoals de ventilatie van af te sluiten ruimte (te controleren/reguleren), beter glas, nooduitgangen, etc..

Bijlage 2

Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving

Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving

Na de vuurwerkramp in Enschede (mei 2000) heeft de overheid haar veiligheidsbeleid bijgesteld. Het *nationale milieubeleidsplan* (NMP-4) dat na deze ramp is opgesteld, voorziet niet alleen in aanscherping en uitwerking van beleid voor inrichtingen, maar ook voor het transport van gevaarlijke stoffen. Doel hiervan is een betere handhaving te garanderen en zo mogelijk te voorzien in een wettelijke grondslag voor het omgaan met risico's bij inrichtingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Bij het laatste gaat het om bronmaatregelen en het inrichten van Nederland.

Samenvattend zijn er een aantal wetten en regels van belang als uitgangspunt voor het opstellen van een externe veiligheidsvisie, deze worden in onderstaande tabel gepresenteerd.

Tabel Relevante wet- en regelgeving

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
Wm	Wet milieubeheer	Op grond van deze wet verstrekt de bevoegde overheid een milieuvergunning aan bedrijven. Bevoegd gezag stelt eisen t.a.v. milieukwaliteit. Een van de milieukwaliteiten is externe veiligheid. Voor de sanering van LPG-tankstations geldt een schadevergoeding, die is gebaseerd op artikel 15.20 van de Wet milieubeheer
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Per 1 oktober 2010 is de omgevingsvergunning ingevoerd, de omgevingsvergunning is een samenvoeging voor milieu, natuur, bouwen, ruimte, monumenten.
BARIM	Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer	Per 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen van kracht geworden. Door dit besluit vallen veel bedrijven rechtstreeks onder dit besluit en hoeven daardoor geen milieuvergunning meer aan te vragen. De bedrijven hebben dan ook algemene regels waar het bedrijf zich aan dient te houden.
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening	Hoe ruimtelijke plannen tot stand komen en gewijzigd worden, is geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Deze wet bepaalt de taken van de overheid en de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen. Middels de WRO regelt o.a. de plaatsing van risicobronnen en risico-ontvangers ten opzichte van elkaar.
Wvgs	Wet vervoer gevaarlijke stoffen	Wet in het kader van internationale vervoersvoorschriften (ADR/ADNR/RID). WVGS is een integrale kaderwet voor de routing van gevaarlijke stoffen. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen.
RNVGS	Nota Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (1996)	In de nota is in algemene zin uiteengezet hoe de risicobenadering in de besluitvorming moet worden toegepast. Daarnaast bevat de nota een norm voor het plaatsgebonden risico en een oriënterende waarde voor het groepsrisico.
Seveso I/II	EU-richtlijn	Richtlijn van de Europese Unie. De Seveso-richtlijn is genoemd naar het Italiaanse dorpje Seveso waar begin jaren '80 van de 20e eeuw een chemische fabriek op hol sloeg. Dat leidde tot een Europese richtlijn om zware ongevallen met gevaarlijke stoffen te voorkomen. De Seveso-II-richtlijn stelt eisen aan het veiligheidsbeleid van bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Doelstelling is het voorkomen en beperken van ongevallen met gevaarlijke stoffen.
BRZO '99	Besluit Rampen en Zware	Met het inwerkingtreden van het BRZO 1999 heeft Nederland het

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
	Ongevallen	grootste deel van de Seveso-II-richtlijn in Nationale wetgeving vastgelegd. Dit besluit heeft als doel mens en milieu te beschermen tegen ernstige ongevallen met gevaarlijke stoffen door dergelijke ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen en bij ongevallen de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken.
Wvr	Wet veiligheidsregio's	Per 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. De nieuwe wet vervangt de Brandweerwet 1985, de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (Wghor) en de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo). In de wet zijn onder meer de bestuurlijke inbedding en de basisvereisten voor de organisatie van de hulpverleningsdiensten opgenomen, welke taken het bestuur van een veiligheidsregio heeft en wat de minimumeisen zijn voor hulpverleners als de regionale brandweer en geneeskundige diensten en het materieel dat ze gebruiken.
WRZO	Wet Rampen en Zware ongevallen	Deze wet van januari 1985 regelt de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij de bestrijding van rampen. Het rijk heeft een groot deel van de taken van de rampenbestrijding bij de gemeenten gelegd. Dit is geregeld in de Wrzo. In deze wet staat omschreven welke taken de gemeenten hebben, hoe zij zich moeten voorbereiden en hoe de bevelsstructuur is bij een ramp of een zwaar ongeval.
WKR	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding	Deze wet van 1 juli 2004 scherpt de Brandweerwet 1985, de Wrzo, de Wet Geneeskundige hulpverlening bij rampen (WGHR) en de Wet ambulancevervoer aan. De WKR introduceert onder meer het regionaal beheersplan rampenbestrijding en een cyclisch traject van 4 jaar voor alle regionale planvorming inzake de voorbereiding van de rampenbestrijding, het toezicht daarop door de provincie en het rijk en de bestuurlijke rapportage daaromtrent.
BEVI	Besluit Externe Veiligheid inrichtingen	Het besluit legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het verplicht gemeenten en provincies wettelijk vanaf 1 april 2004 bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen rekening te houden met externe veiligheid. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen	Regeling met regels voor de afstanden en berekening van het plaatsgebonden- en groepsrisico ter uitvoering van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.
RRGS	Registratiebesluit risicosituaties gevaarlijke stoffen	In het Registratiebesluit worden overheden verplicht om risicosituaties met gevaarlijke stoffen te melden in het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen. In het besluit wordt exact omschreven wat in het RRGs wordt opgenomen.
PGS	Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (2005)	De publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS) vervangt de voormalige CPR-richtlijnen. Deze worden veel gebruikt bij vergunningverlening en algemene regels op grond van de Wet milieubeheer (8.40-AMvB's) en bij arbeids-, transport- en brandveiligheid
C-RNVGS	Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen (2004)	De circulaire beschrijft het rijksbeleid voor veiligheidsbelangen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen.
-	Basisnet	Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
		2040) aan de gemeenten duidelijkheid te bieden over de maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Die maximaal toelaatbare risico's worden met de bijbehorende risicozones voor alle relevante spoor-, weg- en vaarwegtrajecten in tabellen vastgelegd.
Btev	Besluit transportroutes externe veiligheid	Het Besluit transportroutes externe veiligheid treedt in 2014 in werking. In dit besluit staan regels op het gebied van externe veiligheid voor de ruimtelijke inrichting rond wegen, waterwegen en spoorwegen met vervoer van gevaarlijke stoffen. Bijvoorbeeld verplichte veiligheidsafstanden tot deze transportroutes.
BevB	Besluit externe veiligheid buisleidingen	Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen in werking getreden. In dit besluit staan regels op het gebied van buisleidingen en welke veiligheidsafstanden aangehouden moeten worden.
-	Circulaire Zonering langs Hogedruk Aardgas-Transportleidingen(1984)	Circulaire waarin VROM veiligheidsafstanden heeft vastgelegd voor transportleidingen waarin aardgas onder hoge druk wordt getransporteerd
-	Circulaire 'K1K2K3 brandbare vloeistoffen'(1991)	In deze circulaire zijn veiligheidsafstanden vastgelegd. K1-vloeistoffen zijn licht ontvlambaar (bijvoorbeeld benzine en spiritus). K2-vloeistoffen zijn ontvlambaar (bijvoorbeeld petroleum, terpentijn en thinner). Onder K3-vloeistoffen vallen gas- en dieselolie.

Bijlage 3
Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid

Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid

Om de gemeentelijke externe veiligheidstaken inzichtelijk te maken is de indeling in incidentele taken en structurele taken aangehouden. Navolgend is aangegeven welke incidentele en structurele taken te onderkennen zijn en of deze al dan niet wettelijk verplicht zijn. Daarnaast kan de specifieke gemeentelijke situatie vragen om extra activiteiten in het werkprogramma (Arends, 2007).

Incidentele externe veiligheidstaken (Arends, 2007)

De volgende incidentele **wettelijke externe veiligheidstaken** kunnen worden onderscheiden:

- **Risico-inventarisatie**
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het nog vast te stellen registratiebesluit. De inventarisatie is gericht op het vaststellen van de risicosituatie, het actueel houden van het inzicht hierin en het vullen van het risicoregister gevaarlijke stoffen, het RRGs.
- **Opstellen saneringsplan**
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (artikel 19) gevolgd door het uitvoering geven aan saneringen. Het saneringsplan richt zich op EV-knelpunten qua Plaatsgebonden Risico.
- **Uitvoeren saneringsplan termijnen**
Uitvoeren van het saneringsplan binnen wettelijke termijnen.
- **Actualisering Wm-vergunningen (omgevingsvergunningen)**
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (artikel 18) om eventuele overschrijdingen van grenswaarden (saneringssituaties) ongedaan te maken.
- **Aanpassing bestemmingsplannen**
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Besluit externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) artikel 18 om eventuele overschrijdingen van grenswaarden (saneringssituaties) ongedaan te maken voor zover het gaat om geprojecteerde bestemmingen die bij realisatie een saneringssituatie kunnen veroorzaken.

De volgende incidentele **niet-wettelijke externe veiligheidstaken** kunnen worden onderscheiden (Arends, 2007):

- **Signaleringskaart bijhouden (mapguide)**
De signaleringskaart geeft snel een indruk van (potentiële) probleemlocaties op het gebied van externe veiligheid. Op een signaleringskaart staan de risicobronnen, relevante (beperkt) kwetsbare objecten in de buurt van de risicobronnen, eventueel de belangrijke vluchtroutes en opstelplaatsen. (Geprojecteerde) woningbouwgebieden en/of bedrijventerreinen mogen niet ontbreken. De signaleringskaart vormt een hulpmiddel bij het inzichtelijk maken van de risicosituatie van de gemeente.

- **Aanpassing handhavingsregime (Milieu, RO, bouw en gebruik)**
Op basis van een indeling van het inrichtingenbestand van de gemeente naar relevantie vanuit de externe veiligheidsoptiek zijn eventueel de bezoekfrequenties aan bedrijven aan te passen en/of bedrijfsspecifieke handhavingsplannen aan te passen.
- **actueel houden van werkinstructies / procedures**
Voor die afdelingen die taken uitvoeren in verband met extern veiligheid moet de werkwijze, samenwerking en afstemming helder zijn. EV-taken en informatie-uitwisseling worden vastgelegd in werkinstructies en procedures.

Naast deze bovenvermelde punten kunnen er incidentele activiteiten nodig zijn, die het gevolg zijn van de specifieke situatie dan wel ambities per gemeente. Hieronder valt bijvoorbeeld het proactief aanpassen van bestemmingsplannen om uitvoering te geven aan het EV-beleid en toekomstige knel- en aandachtspunten te voorkomen.

Deze acties dienen aan de bovenstaande lijst te worden toegevoegd.

Structurele externe veiligheidstaken (Arends, 2007)

De volgende structurele externe veiligheidstaken zijn aan de orde. De taken worden direct gepresenteerd in de context van de structurele gemeentelijke taken.

- **Evalueren en aanpassen werkprogramma en beleid**
Elk jaar worden de doelstellingen beoordeeld op status en voortgang. Mede op basis daarvan wordt het werkprogramma aangepast, met een normaliter wat lagere frequentie dient ook het beleid herzien te worden.
- **Actueel houden risico-inventarisatie en signaleringskaart**
De risico-inventarisatie en de bijbehorende signaleringskaart dienen actueel te blijven. Hiertoe wordt bij wijzigingen de signaleringskaart direct bijgewerkt. Dit is een continue proces team B&A zal hier leidend in zijn.
- **Communicatie over risico's**
Vanuit wettelijke voorschriften en beleidsambities wordt gecommuniceerd met burgers en bedrijven (eventueel alleen in het invloedsgebied) over de aanwezige risico's, de getroffen maatregelen en de acties die van hen worden verwacht bij een calamiteit (hoe worden ze gewaarschuwd, welke actie is nodig vluchten/ schuilen, welke vluchtweg moet worden genomen, etc). Met ander woorden: bieden van een handelingsperspectief en bevorderen zelfredzaamheid.
- **Kennisvergaring en kennisoverdracht t.b.v. EV-taken**
Structureel werken aan een goed EV-kennisoniveau van betrokken afdelingen alsmede elkaar op structurele basis informeren over taakgerichte EV-informatie.
- **Toepassen EV-beleid bij RO procedures**
In geval van o.a. vrijstellingen, bestemmingsplannen, bouwvergunningen¹⁴, etc. toetsen aan uitgangspunten en ambities EV-beleid. Toepassing

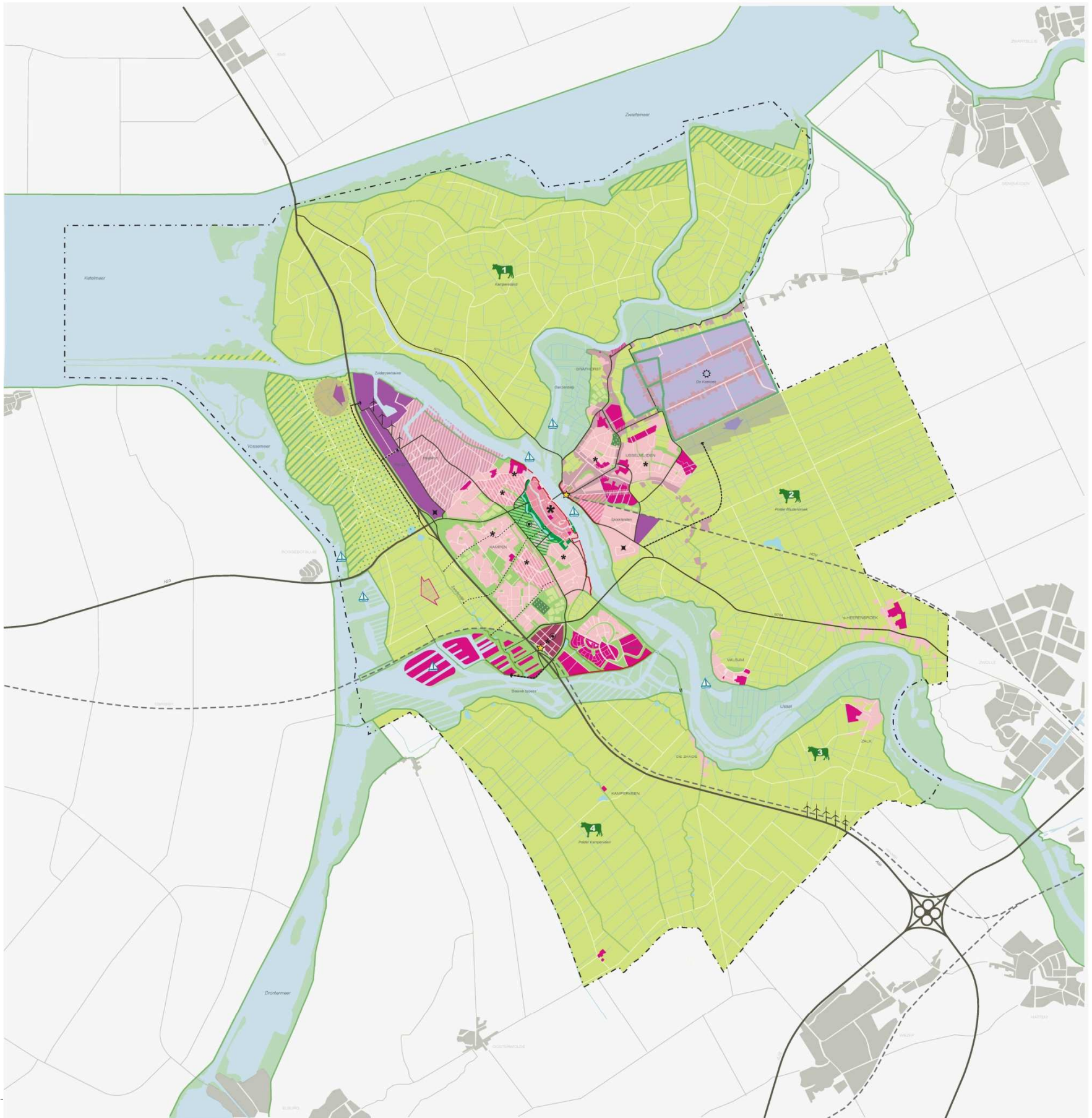
¹⁴ Controleren in hoeverre een splitsing moet worden aangebracht tussen RO en bouwprocedures (o.a. binnenplasse vrijstellingen)

verantwoordingsplicht groepsrisico. Opnemen EV-paragraaf in bestemmingsplannen.

- Toepassen EV-beleid bij milieuvergunningen
In geval van o.a. oprichting-, verander- en revisievergunningen toetsen aan uitgangspunten en ambities EV-beleid. Toepassing verantwoordingsplicht groepsrisico.
- Toepassing EV-beleid in kader rampenbestrijding
Door het opstellen en actueel houden van adequate rampbestrijdingsplannen, aanvalsplannen, bereikbaarheidskaarten en een rampenplan kunnen hulpverleningsdiensten en gemeentelijke diensten zich optimaal voorbereiden op de inzet bij een calamiteit. De bij een calamiteit te verwachten effecten en benodigde inzet kunnen worden bepaald op basis van de uitgangspunten die zijn gehanteerd in het EV-beleidsplan. Uitrustingsniveau repressie dient afdoende te zijn. Ook het verlenen van gebruiksvergunningen is een 'preventief instrument'.
- Controle bij EV-relevante inrichtingen
Er vindt een periodieke (frequenties vaststellen) controle plaats waarbij o.a. wordt gecontroleerd op de uitgangspunten die de EV-contouren bepalen en de mate van naleefgedrag door de inrichting. Indien een beoordeling van het inrichtingenbestand heeft geleid tot een aangepast handavingsregime met betrekking tot EV-relevante inrichtingen, dient dit regime te worden ingevoerd en structureel te worden opgevolgd.
- Controle bij EV-relevante (beperkt) kwetsbare objecten
Er vindt minimaal een periodieke (frequenties vaststellen) controle plaats waarbij wordt gecontroleerd op het feitelijke gebruik van het object en de gevolgen voor de status van het object. Eventuele veranderingen registreren.

Naast deze bovenvermelde punten kunnen er structurele activiteiten nodig zijn, die het gevolg zijn van de specifieke situatie dan wel ambities per gemeente. Deze dienen aan de bovenstaande lijst te worden toegevoegd

Bijlage 4
Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief

KAMPEN STRUCTUURVISIE 2030

Toekomstperspectief voor de IJsseldelta

WONEN

- Ontwikkeling wonen
- 1. Bestaande planvorming 'afronder'
- 2. In de oksel van bypass en Hanzelijn
- Voorlopige reservering ontwikkeling wonen
- Herstructurering Kop van IJsselmeulen
- Stedelijke vernieuwing Hanzewijk, Flevowijk en Brunnepe
- Aansluiten op linten

WERKEN

- Ontwikkeling bedrijvigheid
- Vervolgontwikkeling watergebonden bedrijvigheid
- Revitalisering bedrijventerrein Haatland
- Ontwikkeling glastuinbouw Polder De Koekoek
- Groene overgangszone De Koekoek - Nationaal Landschap met tuinbouwgerelateerde bedrijvigheid
- Handhaving en ontwikkeling agrarische bedrijfsvoering in combinatie met extensieve recreatie en landschapsontwikkeling

GEMENGD STEDELIJKE FUNCTIES

- Historische centrum: wonen, kantoren, recreatie, detailhandel en maatschappelijke voorzieningen
- Stationsomgeving Kampen Zuid: wonen, hoogwaardige bedrijvigheid en maatschappelijke voorzieningen

VERKEER & VERVOER

- Snelwegen
- NSO wordt A50, N307 wordt N23
- Hoofdonsluiting
- Zoeken nieuwe ontsluiting (ligging indicatief)
- Belangrijke (langzaamverkeer) verbindingen
- Broekwegen; langzaamverkeersroutes naar centrum
- Kamperliefje; hoogwaardig openbaar vervoer
- Hanzelijn; nieuwe spoorverbinding tussen Zwolle en Lelystad
- Station; knooppunt OV
- Historische centrum: de auto is ondergeschikt aan de verblijfsfunctie van de openbare ruimte

GRENZEN

- Gemeentegrens

VOORZIENINGEN

- Kernwinkelgebied
- Wijkcentra; cluster detailhandel en maatschappelijke voorzieningen
- Perifere detailhandel
- Cluster stedelijke maatschappelijke voorzieningen a. Rond het Groene Hart
- b. Nabij Hanzestation Kampen Zuid
- Sportvoorzieningen; handhaven en eventueel intensiveren

LANDSCHAP & ECOLOGIE

- Agrarisch landschappelijk gebied
- Uiterwaarden; ecologische hoofdstructuur
- Versterken karakteristieke landschappelijke kwaliteit Kampereiland
- Versterken karakteristieke landschappelijke kwaliteit Polder Mastenbroek
- Versterken karakteristieke landschappelijke kwaliteit oeverwal IJssel
- Versterken karakteristieke landschappelijke kwaliteit Polder Kamperveen
- Cultuurhistorische dijk / landschap
- Stedelijk groen; handhaven, versterken en uitbreiden
- Begraafplaats
- Restauratie van Het Plantsoen en versterken groene gordel rond historische centrum
- 'Vergroenen' Groen Hart Kampen
- Bomencarré rond glastuinbouwgebied
- Zoekgebied compensatie natuur

MILIEU

- Ontwikkeling duurzame energievoorziening glastuinbouw
- Locatie ontwikkeling windmolens

WATER

- Water
- Kolk / zandafgraving
- Dijk / waterkering
- Sluis

RECREATIE & TOERISME

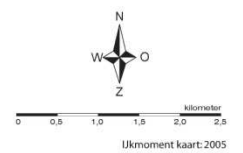
- Historische centrum Kampen als toeristische trekker ontwikkelen
- Extensieve recreatie in buitengebied ontwikkelen (wand-, fiets- en waterroutes)
- Ontwikkeling watergebonden recreatie
- Zoekgebied grootschalige recreatie. Specifieke aandacht voor landschappelijke inpassing

CULTUURHISTORIE

- Historisch centrum Kampen
- Cultuurlandschappen

RUIMTELIJKE STRUCTUREN

- Belangrijke ruimtelijke dragers:
- IJsselmeulen; de linten
- Kampen; het groene raamwerk
- Waterfronten

Kampen Structuurvisie 2030 is vastgesteld door de gemeenteraad op 28 mei 2009

KuiperCompagnons
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Bijlage 5

Werkprogramma Externe Veiligheid

Externe veiligheidstaken	Korte omschrijving	Uitvoerend Team	Jaarlijks benodigde uren
Incidentele taken			
Actualiseren EV beleid	Update wetgeving/nieuwe inzichten	B&A	150
Implementatie nieuwe wetgeving	Bij nieuwe wetgeving kunnen er incidentele acties ontstaan. B&A zal hier het initiatief voor nemen en eventueel uitzetten naar de betrokken teams	B&A	Ntb.
Structurele taken			
Bijhouden RRGs	Risicobronnen invoeren	VV	30
Bijhouden RRGs	Risicobronnen autoriseren	B&A	30
Bijhouden GIS systeem (signaleringskaart)	Risicobronnen invoeren in mapguide	B&A	30
Bijhouden ISOR	Risicobronnen invoeren en autoriseren	BRW	30
EV borgen in bestemmingsplannen (nieuw en actualisatie) maatregelen eventueel borgen in omgevingsvergunning	EV paragraaf schrijven en verankeren in de regels waarnodig	B&A	120
Verlening ontheffing routing gevaarlijke stoffen	Ontheffingen verlenen	VV	25
Bijhouden vakkennis		B&A, VV, T&H	40
Regionale projecten	Kennisdeling	B&A	40
EV Werkprocessen beheren	Actueel houden werkprocessen	B&A	30
Werkprogramma	Actueel houden werkprogramma	B&A	30
Periodieke controle EV inrichtingen	Toezicht en Handhaving	T&H	80

Bijlage 6

Drempelwaardenlijst IPO-VNG

De drempelwaardenlijst van het IPO-VNG is hierna bijgevoegd. Tevens is de actuele drempelwaardenlijst via www.risicoregister.nl op te vragen, evenals via de gemeentelijk contactpersoon externe veiligheid.

Figuur 1.4.9: Risicokaart-relevante drempelwaarden

LRI-GS, achtergronddocument, fig. 1.4.9
Drempelwaarden Risicokaart-relevant

LTR	RB/ RP	Categorie-aanduiding	Omschrijving categorie	Risicokaart-relevante drempelwaarde	Uitzondering	Toelichting
A	RB	BRZO	Inrichtingen waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is	Altijd meenemen		
B	RB	LPG-tankstations	LPG-tankstations als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer		Jaardoorzet < 50 m ³ per jaar; opslagcapaciteit > 80 m ³	Per 1-1-09 vallen LPG-tankstations allemaal onder het Bevi/Revi, ook indien jaardoorzet > 1500 m ³ per jaar;
C1	RB	Opslag verpakte gevaarlijke stoffen	Inrichtingen waar gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen in emballage worden opgeslagen	In een hoeveelheid > 10.000 kg per opslagplaats	Niet zijnde een inrichting als bedoeld onder A. Niet zijnde opslag van nitraathoudende kunstmeststof groep 2. Alleen van toepassing bij opslag van gevaarlijke stoffen met brandbare Cf, F-, N-, S-houdende verbindingen of van brandbare gevaarlijke stoffen met gevaarlijke stoffen met niet-brandbare Cf, F-, N-, S-houdende verbindingen.	Legenda Drempelwaardentabel LTR = Letter ter herkenning van de categorie Revi 1b of c = Categorie afkomstig uit de Regeling externe veiligheid inrichtingen, art. 1b of c RB of RP = Drempelwaarde is vastgelegd in het Registratiebesluit (RB) of Regeling provinciale risicokaart (RP)
C2	RP	Opslag verpakte gevaarlijke stoffen	Inrichtingen waar verpakte bestrijdingsmiddelen in emballage worden opgeslagen	Hoeveelheid welke ≥ 2.500 kg bestrijdingsmiddelen is per opslagplaats		
D1	RB	Ammoniakkoel- of vriesinstallatie	Inrichtingen waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is	Hoeveelheid welke > 1500 kg ammoniak is per installatie		Van 400 kg naar 1500 kg per 1-1-09
D2	RP	Ammoniakkoel- of vriesinstallatie	Inrichtingen waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is	Hoeveelheid welke ≥ 200 kg ammoniak is per installatie		
E	RB	Spoorwegemplacement	Door de minister van VROM krachtens art. 2.1. c van het Bevi aangewezen spoorwegemplacementen die gebruikt worden voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen	Altijd meenemen		Zie ook Revi, Bijlage 3
F1	RB	Vervoersbedrijf	Inrichtingen bestemd voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen als bedoeld in art. 1. c van het Brzo 1999	Hoeveelheden groter dan de hoeveelheden genoemd in kolom 2 van de delen 1 en 2 van Bijlage I van het Brzo 99		Per 1-1-09
F2	RP	Vervoersbedrijf	Inrichtingen bestemd voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen (al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten)	Hoeveelheid welke ≥ 10.000 kg gevaarlijke stoffen is		
G1	RB	Consumentenvuurwerk	Inrichtingen waar consumentenvuurwerk in de zin van het Vuurwerkbesluit wordt opgeslagen al dan niet in combinatie met het bewerken daarvan in de zin van het Vuurwerkbesluit	> 10.000 kg		
G2	RB	Professioneel vuurwerk	Inrichtingen waar professioneel (theater-) vuurwerk al dan niet tezamen met consumentenvuurwerk in de zin van het Vuurwerkbesluit wordt opgeslagen of bewerkt in de zin van het Vuurwerkbesluit	Altijd meenemen		
H	RB	Kernenergiewetbedrijf	Inrichtingen waarop artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet van toepassing is	Altijd meenemen		Andere inrichtingen waar radioactieve stoffen worden gebruikt of opgeslagen hoeven niet geregistreerd te worden vanwege die radioactieve stoffen
I	RB	Mijnbouwbedrijf	Inrichtingen die krachtens artikel 1 van de Mijnbouwwet zijn aangewezen als mijnbouwbedrijf en waarvan het PR hoger is dan 10 ⁻⁶ per jaar	Altijd meenemen	Met uitzondering van in de territoriale zee gelegen inrichtingen	
Revi 1b	RB	Propaan of acetyleen	Inrichtingen waar een insluitsysteem aanwezig is met propaan of acetyleen.	> 13 m ³		Registreren bij de categorie "Propaan en (vloeibaar) brandbaar gas" (K)
K	RP	Propaan en (vloeibaar) brandbaar gas	Inrichtingen waar propaan of een vloeibaar gemaakt brandbaar gas wordt opgeslagen in een reservoir	Hoeveelheid welke ≥ 3.000 liter is		De uitzondering t.a.v. een reservoir waarop CPR 11-1 "Het gebruik van propaan op bouwterreinen" (PGS 19, hfdst.7) van toepassing is, is verwijderd. Immers RB en Rpr gaan niet over tijdelijke installaties
L1	RB	Munitie	Inrichtingen als bedoeld in categorie 3.1 van bijlage 1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (na 1-10-2010: categorie 3.1 van Bijlage I, onderdeel C van het Besluit omgeving srecht), waar explosieve massa aan munitie aanwezig is	> 100 kg netto explosieve massa	Met uitzondering van volgens bijlage A van het ADR tot klasse 1.4 behorende patronen dan wel onderdelen daarvan voor vuurwapens met een kaliber van niet meer dan 13,2 mm	
L2	RB	Ontpofbare stoffen	Inrichtingen als bedoeld in categorie 3.1 van bijlage 1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (na 1-10-2010: categorie 3.1 van Bijlage I, onderdeel C van het Besluit omgeving srecht), waar ontpofbare stoffen aanwezig zijn	> 10 kg		Ontpofbare stoffen zijn onder meer: organische peroxiden, opslaggroep 1 overeenkomstig PGS 8 (CPR 3); nitraathoudende meststoffen groep 4 conform PGS 7 (type A1 conform CPR 1)
M	RB	Distikstofoxide	Inrichtingen waar distikstofoxide aanwezig is	> 1.000 kg	Niet zijnde inrichtingen die behoren tot een categorie als aangewezen bijlage I, onder 23.1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (na 1-10-2010: categorie 23.1 van Bijlage I, onderdeel C van het Besluit omgeving srecht)	1.250 liter komt overeen met 1000 kg De uitzonderingen zijn algemene, academische of categoriale ziekenhuizen of inrichtingen voor het bieden van medische behandeling, verpleging, of huisvesting tezamen met verzorging
Revi 1b	RB	Cyanidehoudend bad	Inrichting waar een cyanidehoudend bad ten behoeve van het aanbrengen van metaallagen aanwezig is	Inhoud > 100 liter		Registreren bij categorie "Vloeistoffen die zeer giftige gassen kunnen vormen" (N13)
Revi 1b	RB	(Zeer) vergiftige stof	Inrichting waar een insluitsysteem aanwezig is met een zeer vergiftige of vergiftige stof.	Inhoud > 1000 liter		"Stof" is niet verbijzonderd en kan dus gas, vloeibaar of vast zijn. Registreren bij betreffende categorie (N5, N6, N11, N12, N16 of N17)
DEF	RB	Defensie	Inrichtingen gebruikt door de krijgsmacht of door bondgenoten voor zover er buiten de inrichting ruimtelijke beperkingen gelden.			
Gassen						
N1	RP	Oxiderende gassen	Inrichtingen waar een tank of procesinstallatie aanwezig is met een oxiderende (vloeibaar gemaakt) gas	Hoeveelheid welke ≥ 20.000 liter is (per tank of procesinstallatie)		Geen opslag in gasflessen
N2	RP	Gasdrukmeet- en regelstations	Inrichtingen waar een gasdrukregel- en meetstation aanwezig is	Categorie C in NEN 1059-2003 vermeldt de volgende kenmerken: 'ontwerp capaciteit > 6000 m ³ /uur en inlaatdruk ≤ 8 bar' of 'alle capaciteiten en inlaatdruk > 16 bar en ≤ 100 bar' Categorie C volgens het Activiteitenbesluit: 'een inlaatdruk die kleiner is dan of gelijk is aan 100 bar (dan ongeacht de grootte van de ontwerp capaciteit) en een gastoevoer ≤ 20 inch'		
Revi 1b	RB	Gasdrukmeet- en regelstations	Inrichtingen waar een gasdrukregel- en meetstation aanwezig is	Gastoevoerleiding > 20 inch		Registreren bij categorie "Gasdrukmeet- en regelstations" (N3)
N3	RP	Propaan- en butaanvulstations	Inrichtingen waar gasflessen met propaan en/of butaan door middel van een vulstation worden gevuld, indien bij deze inrichting een tank propaan en/of butaan aanwezig is	Hoeveelheid welke ≥ 3.000 liter is (volume van alleen de voorraadtank)		
N4	RP	Gasflessendepot	Inrichtingen waar gasflessen worden opgeslagen (gasflessendepot)	Hoeveelheid (som van alle flessen) welke ≥ 10.000 liter is		De Revi geeft > 1.500 liter vergiftige / zeer vergiftige stof in gasflessen per opslagcompartment. Het Achtergronddocument geeft in par. 4.4.20 aan dat het hier vooral om brandbare tot vloeistof geïmpremerde gassen gaat.
Revi 1b	RB	Gasflessenopslag met (zeer) vergiftige gassen	Inrichting waar in enig opslagcompartment een vergiftige of zeer vergiftige stof in gasflessen aanwezig is.	Totale waterinhoud van de gasflessen met (zeer) vergiftige inhoud in dat opslagcompartment > 1500 liter		Registreren bij categorie "Zeer giftige gassen" (N5) of "Giftige gassen" (N6)
N5	RP	Zeer giftige gassen	Inrichtingen waar een gasfles, tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een zeer vergiftig (vloeibaar gemaakte) gas	Hoeveelheid welke ≥ 15 liter is (per gasfles, tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		
N6	RP	Giftige gassen	Inrichtingen waar een tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een vergiftig (vloeibaar gemaakte) gas	Hoeveelheid welke ≥ 150 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		Geen opslag in gasflessen
Revi 1b	RB	Ammoniak	Inrichtingen waar een insluitsysteem aanwezig is met ammoniak	Hoeveelheid > 1500 kg	Insluitsysteem niet zijnde een onderdeel van een koel- of vriesinstallatie	Registreren bij categorie "Giftige gassen" (N6)
N8	RP	Overige gevaarlijke gassen	Inrichtingen waar een tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een gasvormige gevaarlijke stof	Hoeveelheid welke ≥ 20.000 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		Uit het Achtergronddocument, par. 4.4.24 blijkt dat biogas-opslag relevant is.
Vloeistoffen						
Revi 1b	RB	(Zeer) licht ontvlambare vloeistoffen	Inrichtingen waar een bovengronds insluitsysteem aanwezig is met zeer licht ontvlambare of licht ontvlambare vloeistof	Hoeveelheid > 150 m ³		Registreren bij categorie "Licht ontvlambare vloeistoffen" (N9)
N9	RP	Licht ontvlambare vloeistoffen	Inrichtingen waar een bovengrondse tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een (licht) ontvlambare vloeistof	Hoeveelheid welke ≥ 20.000 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		
N10	RP	Brandbare vloeistoffen	Inrichtingen waar een bovengrondse tank of procesinstallatie aanwezig is met een vloeistof met een vlampunt hoger dan 55 °C	Hoeveelheid welke ≥ 150.000 liter is (per tank of procesinstallatie)		Geen opslag in tanks vallende onder PGS 30 (CPR 9-6)
N11	RP	Zeer giftige vloeistoffen	Inrichtingen waar een tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een zeer giftige vloeistof	Hoeveelheid welke ≥ 200 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
N12	RP	Giftige vloeistoffen	Inrichtingen waar een tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een giftige vloeistof	Hoeveelheid welke ≥ 2.000 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)	Niet zijnde benzine, gasolie huisbrandolie, lichte stookolie of afgewerkte olie.	Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15). De Revi geeft > 1.000 liter vergiftige / zeer vergiftige stof in een insluitsysteem
N13	RP	Vloeistoffen die zeer giftige gassen kunnen vormen	Inrichtingen waar een tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie aanwezig is met een vloeistof die zeer giftige gassen kan vormen (R32)	Hoeveelheid welke ≥ 20 liter is (per tank, tankwagen, boxcontainer of procesinstallatie)		Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
N14	RP	Vloeistoffen die giftige gassen kunnen vormen	Inrichtingen waar een tank of procesinstallatie aanwezig is met een vloeistof die giftige gassen kan vormen (R29 en R31)	Hoeveelheid welke ≥ 200 liter is (per tank of procesinstallatie)		Geen opslag in emballage
N15	RP	Overige gevaarlijke vloeistoffen	Inrichtingen waar een tank of procesinstallatie aanwezig is met een vloeibare gevaarlijke stof	Hoeveelheid welke ≥ 150.000 liter is (per tank of procesinstallatie)	Niet zijnde brandbaar of (zeer) vergiftige stof of een stof die die (zeer) vergiftige gassen kan vormen (R29, 31 of 32)	Geen opslag in emballage
Vaste stoffen						
N16	RP	Zeer giftige vaste stof	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal aanwezig is met een zeer vergiftige vaste stof	Hoeveelheid welke ≥ 200 kg is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)		Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
N17	RP	Giftige vaste stof	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal aanwezig is met een vergiftige vaste stof	Hoeveelheid welke ≥ 2.000 kg is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)		Poeders, geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
N18	RP	Vaste stoffen die zeer giftige gassen kunnen vormen	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal aanwezig is met een vaste stof die zeer giftige gassen kan vormen (R32)	Hoeveelheid welke ≥ 200 kg is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)		Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
N19	RP	Vaste stoffen die giftige gassen kunnen vormen	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal aanwezig is met een vaste stof die giftige gassen kan vormen (R29 en R31)	Hoeveelheid welke ≥ 2.000 kg is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)		Geen opslag in emballage (opslag in emballage is CPR/PGS 15)
Revi 1c	RB	Meststoffen groep 2	Inrichtingen waar kunstmeststoffen groep 2 worden opgeslagen.	> 100.000 kg		Registreren bij categorie "Overige onbrandbare vaste gevaarlijke stof"
N20	RP	Overige onbrandbare vaste gevaarlijke stof	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal aanwezig is met een onbrandbare vaste gevaarlijke stof	Hoeveelheid welke ≥ 1.500.000 liter (=1.500 m ³) is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)	Niet zijnde brandbaar of (zeer) vergiftige vaste stof of een vaste stof die die (zeer) vergiftige gassen kan vormen (R29, 31 of 32)	Geen opslag in emballage (opslag in emballage is PGS/CPR 15)
N21	RP	Stofexplosie	Inrichtingen waar een silo of een andere gesloten opslagvoorziening voor losgestort materiaal zonder adequate drukontlasting aanwezig is waar een voor stofexplosie-gevaarlijke atmosfeer aanwezig is	Hoeveelheid welke ≥ 100.000 liter (=100 m ³) is (per silo of andere gesloten opslagvoorziening)		Geen opslagplaatsen met verpakte stuifgevoelige producten
N22	RP	Organische peroxiden, opslaggroep 2 en 3	Inrichtingen waar organische peroxiden, opslaggroep 2 en 3 overeenkomstig PGS 8 worden opgeslagen	Opslagplaats heeft grootte van ≥ 100 m ²		Het voorwoord van PGS 8 stelt dat deze ongewijzigd is ten opzichte van de CPR 3.
N23	RP	Brandbare vaste stoffen	Grote buitenopslagen van fusten, pallets, kratten of vaten waarbij de brandbare stof 50% of minder van het volume inneemt	Hoeveelheid welke ≥ 1000 m ² grondoppervlak is		
Overig						
N24	RP	Geparkeerde vervoereenheden met gevaarlijke stoffen	Aangewezen (parkeer) locaties waar vervoereenheden beladen met gevaarlijke stoffen worden geparkeerd	Voor zover op de aangewezen (parkeer)locatie ≥ 10.000 kg gevaarlijke stoffen gelijktijdig aanwezig mag zijn		

Bijlage 7
Overzicht huidige stationaire risicobronnen
(januari 2013)

OVERZICHT HUIDIGE STATIONAIRE RISICOBRONNEN (februari 2012)

BEVI-Inrichtingen (bedrijven)

Risicobron	Aard van het risico	PR 10 ⁻⁵	PR 10 ⁻⁶	GR	Invloeds gebied	Objecten binnen PR10 ⁻⁵ / PR10 ⁻⁶	Toelichting (knel/ aandachtspunt, etc.)
Tinq-tankstation 't Pompje	Gasexplosie (BLEVE)	25 m	110 m	NVT	150 m	LPG installatie is ontmanteld.	De LPG installatie is ontmanteld en buitenwerking. De vergunning wordt ingetrokken wanneer het bedrijf gaat verhuizen.
Total Selfservicestation Zalkerbroek	Gasexplosie (BLEVE)	25 m	45 m	GR verhoogd, maar oriënterende waarde niet overschreden. Personen binnen 150m contour dag/nacht: 109/109.	150 m	geen	geen
Brand Oil Servicestations BV	Gasexplosie (BLEVE)	25 m	120 m	GR laag. Personen binnen 150m contour dag/nacht: 62/62.	150 m	geen	geen
Oliehandel Vermeulen Kampen B.V.	Gasexplosie (BLEVE)	25 m	45 m	Gr wordt niet overschreden.	150 m	Beperkt kwetsbare objecten PR10 ⁻⁶ vanaf vulpunt: twee (Ondernemingsstraat 5A en Montagestraat 3)	Voor het bestemmingplan Haatland is een Qra uitgevoerd en heeft een verantwoording groepsrisico plaatsgevonden. Hierin zijn geen knelpunten aangetroffen.
Nutricia Leympf B.V.	Vrijkomen ammoniak (2770 kg)	-	45 m	Niet aanwezig	n.v.t.	geen	In het bestemmingplan Woonwijken Kampen heeft een verantwoording groepsrisico plaatsgevonden. Hierin zijn geen knelpunten aangetroffen
Schaepman's Lakfabrieken	Opslag stoffen met toxische verbrandingsproducten	-	20 m	niet bekend	90 m	geen	In het bestemmingplan Haatland heeft een verantwoording groepsrisico plaatsgevonden. Hierin zijn geen knelpunten aangetroffen
Salland Olie	tankputbrand	Zie risicokaart	-	Gr. Laag	75	Valt niet over naburige inrichtingen en valt niet over (beperkt kwetsbare objecten.	In het bestemmingsplan Zuiderzeehaven heeft een verantwoording groepsrisico plaatsgevonden. Hierbij zijn geen knelpunten aangetroffen.

Drempelwaardenlijst bedrijven / aandachtsbedrijven

Risicobron	Aard van het risico	PR 10 ⁻⁵	PR 10 ⁻⁶	GR	Invloedsgebied	Objecten binnen PR10 ⁻⁵ / PR10 ⁻⁶	Toelichting (knelpunt/ aandachtspunt, etc.)
Total Selfservice Zalkerbroek	Propaan (Gasexplosie)	-	9 m	niet bekend vanuit literatuur	105 m	geen	Voldoet aan toetsingsafstanden van het Besluit voorzieningen en installaties (gelden boven de PR-contour van deze tabel).
Hotel Zalkerbroek	Propaan (Gasexplosie)	-	17 m	niet bekend vanuit literatuur	105 m	geen	Voldoet aan toetsingsafstanden van het Besluit voorzieningen en installaties (gelden boven de PR-contour van deze tabel).
J.D. van der Kamp	Propaan (Gasexplosie)	-	17 m	niet bekend vanuit literatuur	105 m	geen	Voldoet aan toetsingsafstanden van het Besluit voorzieningen en installaties (gelden boven de PR-contour van deze tabel).
Hardix Vuurwerk	Vuurwerk > 10.000 kg	-	20 m (vuurwerk- besluit)	niet bekend vanuit literatuur	niet bekend vanuit literatuur	geen	Voldoet aan de afstandseisen uit het Vuurwerkbesluit. Nieuwe vergunning- aanvraag leidt er wellicht toe dat het bedrijf onder het BEVI komt te vallen.
Zwembad "de Steur	Chloorbleekloog (3 * 1000 liter)	-	niet bekend vanuit literatuur	niet bekend vanuit literatuur	60 m (Gev.Kaart 9)	niet bekend	Voldoet aan huidige regelgeving.
Verzinkerij IJsselmuiden B.V.	Opslagruimte Ammonia en Zoutzuur (2* 200 m ²)	-	niet bekend vanuit literatuur	niet bekend vanuit literatuur	75 m (Gev. Kaart 9)	niet bekend	Voldoet aan huidige regelgeving.
Kloek Pallet Kampen B.V.	Grote brand ivm 12000 m ² houtopslag	-	-	niet bekend vanuit literatuur	niet bekend	niet bekend	Voldoet aan huidige regelgeving.

Opmerking:

Alle drempelwaardelijst bedrijven voldoen aan de huidige regelgeving. Er is dus geen sprake van knelpunten.